

SLOVENSKI LIST

Naročnina: Za Ameriko in za celo leto \$ arg. 6.—; za pol leta 3.50; Za druge dežele 2.50 USA-Dolarjev.

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 032878.

PERIODICO DE LA COLECTIVIDAD YUGOESLAVA

Dirección y Administración: Gral. César Díaz 1657, U. T. 59-3667 Bs. Aires

AÑO (Leto) VIII.

BUENOS AIRES, 7. DE AGOSTO (avgusta) DE 1937 Núm. (Štev.) 31.

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs.

LIST IZHAJA OB SOBOTAH
Rokopisi se ne vračajo

Nova politika Jugoslavije

Takoj ko je 24. junija 1935. l. prevzel vodstvo jugoslovanske zunanje politike, je dr. Stojadinović sicer izjavil, da bo temelj jugoslovanske politike ostal tudi nadalje isti, to je, zveza z Malo antanto, Balkanskim sporazumom in s Francijo ter da bo jugoslovanska zunanja politika spoštovala mednarodne obveze ter se razvijala v duhu tistih načel, na katerih sloni Društvo narodov. Toda dr. Stojadinović je že tedaj dodal, da bo Jugoslavija skušala stopiti v zunanjo politično odnose z državami, s katerimi do tedaj ni bila v prijateljski, ter da bo z njimi skušala skleniti pogodbe, ki naj bi končale to brezprijateljsko stanje.

Mednarodna politika je bila v teku zadnjih dveh let, ki sta od tega časa pretekli, izredno megljena in je pogosto vodila do težkih zapletljivih in do nevarnosti za svetovni mir. Zaradi tega je Jugoslavija morala takoj in odločno odbiti vsako približevanje enemu izmed obeh velikih evropskih državnih blokov, ki sta se hotela, kakor je kazalo, izoblikovati; jugoslovanska zunanja politika je odločno vztrajala na poti neodvisnosti kakor od fašističnega, tako od protifašističnega bloka, in si je ohranila to neodvisnost tudi v trenutku, ko so koristili, ki bi jih imela, če bi se bila prislonila eni ali drugi skupini držav, zanjo zelo vabljive.

Zaradi tega stališča jugoslovanske zunanje politike je inozemstvo vse očitaj Stojadinoviću, da preveč trezno, hladno, računarski gleda na probleme evropske politike. Toda če je dr. Stojadinović opustil stare metode klasične diplomacije, ni vendar moramo priznati, da ni nikoli izgubil izpred oči tistih plemenitih ciljev, ki tvorijo bistvo Društva narodov. Tako je Jugoslavija sprejela sankcije proti Italiji in jih izvrševala skozi dolgo dobo, čeprav so predstavljale zelo težek udarec za naš izvoz. Čeprav ni bila naravnost vmešana v abesinsko vprašanje, je Jugoslavija vendar brala načela Društva narodov, zakonitost odnosov v mednarodnem življenju in je odklanjala silo kot sredstvo v mednarodnih zapletkih. Jugoslavija je šla po poti odpovedi do skrajnih mej, ko je na vprašanje Velike Britanije, ki je branila Društvo narodov v abesinskem vprašanju, izjavila, da bo svojo celokupno oboroženo silo dala na razpolago v obrambo ženevske ustanove. Zaradi skupne meje z Italijo na ve. Ta sporazum zagotavlja mir in varnost na Jadranu in v neposrednih

jugoslovansko-italijanskih odnosih, hkrati pa predstavlja izhodišče za ureditev splošnih razmer v srednji in vzhodni Evropi. Pri sklepanju tega sporazuma, kakor tudi ob drugih prilikah, je dr. Stojadinović na jasn in odločen način poudarjal, da po njem stara jugoslovanska prijateljstva in zveze nikakor ne morejo biti omajane. Ta sporazum je bil sklenjen v trenutku, ko je bila mednarodna politična situacija do skrajne mere negotova in je pomenil definitivno pomiritev Vzhodne Evrope, ki je bila že poprej pripravljena za jugoslovansko-bolgarskim dogovorom o večnem prijateljstvu, podpisana v Beogradu 24. januarja tek. leta.

Dogovor o večnem prijateljstvu z Bolgarijo je dobro izpolnil tisto vrzel, ki je bila nastala v medbalkanskih odnosih, ko je Bolgarija odklonila svoje sodelovanje v balkanskem sporazumu. S podpisom prijateljskega sporazuma z Bolgarijo je Jugoslavija nadaljevala in dovršila ono balkansko politiko, ki jo je leta 1934. odločno začel kralj Aleksander I. in s katero so se za bodočnost onemogočile komplikacije na Balkanu, komplikacije, kakršnih se je bilo izza svetovne vojske vedno bati in ki bi se ne bile omejile samo na balkansko ozemlje. S tem sporazumom je bila končana žalostna doba stalnega nasprotovanja dveh balkanskih, dveh slovanskih, dveh bratskim narodov.

Toda ti dve pogodbi nista edini uspeh nove jugoslovanske politike. Reči smemo, da so v zadnjem času zaradi odkritega in jasnega stališča dr. Stojadinovića razčiščeni tudi francosko-jugoslovanski odnosi. V razmerju med Francijo in Jugoslavijo so realne sodbje zamenjale prejšnjo politično čustvenost, ki je zelo pogosto pretiravala medsebojne francosko-jugoslovanske obveze in je napak gledala na bistvo jugoslovansko-francoskega prijateljstva.

Eno izmed najvažnejših točk v programu nove jugoslovanske politike predstavljajo prijateljski odnosi z Veliko Britanijo in Jugoslavijo. Še nikoli doslej niso bili odnosi Kraljevine do Velike Britanije tako ugodni, tako zelo prijateljski kakor v zadnjih dveh letih. To prijateljstvo, ki se je najbolj utrdilo v trenutku, ko je nevarnost za svetovni mir bila največja, je za nekaj časa dovedlo tudi do zveze med Veliko Britanijo in Jugoslavijo v okviru takimenovane sredozemne pogodbe. A tudi potem, ko je stanje, zaradi katerega se je bila ona pogodba sklenila, prenehalo in je bil sklenjen dogovor odpovedan, je jugoslovansko prijateljstvo z Veliko Britanijo ostalo in je še nadalje važen, če ne najvažnejši činitelj v jugoslovanski zunanji politiki.

Iz iste težnje, da razširi krog jugoslovanskih prijateljev, se je dr. Stojadinović trudil, da zgradi odnose med Jugoslavijo in Nemčijo na temelju prijateljstva. O pri- liki nedavnega obiska nemškega ministra zunanjih zadev von Neuratha se je v medsebojnih razgovorih ugotovilo, da so jugoslovansko-

Kitajsko - japonska vojna

KITAJCI POŠILJAJO ČETE PROTI SEVERU IN NJHOVI GENERALI SE V NANKINGU POGAJAJO, KAKO BI SKUPNO NASTOPILI PROTI VPADNIKU — VOJNO NAVDUŠENJE NA JAPONSKEM

Že za časa prejšnjih konfliktov med Kitajsko in Japonsko smo imeli priliko ugotoviti, da je treba dogodke na Daljnem vzhodu meriti z drugačnimi merili nego dogodke v Evropi. Že večkrat se je pripetilo, da so Japonci na kitajskih tleh klali kitajske vojske in širili svojo posest na škodo kitajske oblasti, a sta vladli obeh držav vendarle vzdrževali diplomatske odnose in se potom svojih diplomatov razgovarjali, kako bi se taki in podobni "incidenti" poravnali. Mnogo hujši dogodki nego taki, ki bi v Evropi sprožili vojsko na življenje in smrt, pomenijo na Daljnem vzhodu le incidente...

In tudi sedaj, ko so Japonci zasedli Peking in Tientsin, ko je padlo že nekoliko tisoč Kitajcev ter je bilo okrog 400 Japoncev ubitih in približno 1000 ranejnih, se v Tokiju in Nankingu vprašujejo, ali bo vojna ali ne, čeprav za evropske pojme vojno stanje med obema državama že obstoja.

Takrat pa izgleda, da bo vojna res izbruhnila tudi tako, kakor to reče na Daljnem vzhodu pojmujejo. Po dosedanjih vesteh je dovoljeno sklepati, da se kitajski generali takrat vendarle z večjo resnobo pripravljajo na odpor. Razni veljaki, ki so se še pred nedavnim prerekli in borili med seboj, so se zbrali v Nankingu pri Čankajšku, najbolj vplivnem kitajskem možu, in se posvetujejo, kaj in kako bi ukrenili. Vlaki so že začeli prevažati kitajske čete iz južnih krajev proti severu; Japonci utrjujejo svoje postojanke v Peking in Tientsin ter skušajo zbiranje kitajske vojske o-

nemški odnosi polnoma redni in da veje v njih duh prijateljstva, ki izhaja iz zelo razvitih medsebojnih gospodarskih koristi. Ta obisk nemškega zunanjega ministra v Beogradu dne 8. junija tek. leta je obenem dal povoda, da se ugotovi enodušnost nemškega in jugoslovanskega presojanja mednarodnih političnih vprašanj, čeprav je Jugoslavija ob vsaki priliki, ko je Nemčija odpovedala katero izmed svojih obvez, sprejetih po versailleski mirovni pogodbi, izjavila, da se s tem ravnanjem ne strinja.

V vrsto teh prizadevanj, da Jugoslavija pridobi čimveč in čim uplivnejših prijateljev, je treba šteti tudi obisk poljskega zunanjega ministra Becka 27. maja 1937. Čeprav Jugoslavija nima s Poljsko skupnih meja, more zblíževanje obeh držav samo koristiti Kraljevini na torišču mednarodne politike.

Vsi se še dobro spominjamo dramatičnih zapletljivost, ki so tolikokrat grozili splošnemu miru v Evropi. Ko je utrdila svoj položaj na Balkanu in v Osrednji Evropi in se

virati z letali, ki obstreljujejo transporte.

Po kitajski zemlji gre val domoljubnega navdušenja, a vojno razpoloženje je zajelo tudi Japonce. Zastopniki vseh japonskih strank, ki imajo svoje predstavnike v parlamentu, so sklenili podpreti politiko vlade v Severni Kitajski ter jo pozivajo, naj "temeljito" reši vprašanje odnosov z rumeno republiko. Kako si Japonci, ki so vpadli v tujo zemljo, predstavljajo tako "temeljito reševanje" odnosov, je v četrtek povedal pred zbornično proračunsko komisijo vojni minister Sugizama: "Ni rečeno", je dejal japonski minister, "da bodo mogle japonske posadke v Severni Kitajski ostati pri svojem sedanjem zadržanju; res je namreč, da se pripravljajo na kazenske ukrepe proti kitajskim čet-

am, katere prihajajo iz središča dežele, ter bodo te kazenske ukrepe začele brž izvajati, če bodo Kitajci le količak izživljali".

Po japonskem pojmovanju je mogoče urediti razmerje s Kitajsko le tako, da morajo Kitajci mirno gledati, kako jim tuje jemlje zemljo in kako se jim vsiljuje za gospodarja. Japonci so namreč že začeli gospodovati v Tientsinu in v Peking, in sicer prav oblastno. Vojaške patrole obiskujejo hiše ter uničujejo slike kitajskega narodnega prebuditelja Sunjatsena, slike maršala Čankajška in nacionalno kitajsko literaturo. Vse kar more Kitajce spominjati na to, da so Kitajci, skušajo japonske okupacijske čete odstraniti.

In Kitajci naj mirno gledajo vse to, če si nočejo nakopati "kazenskih ukrepov" japonske vojske, ki razpolaga z enim od najbolj modernih morilnih aparatov...

Ali se bodo generali v Nankingu domenili, kaj in kako morajo narediti, da vržejo iz svoje hiše oblastnega tujca?

PREOKRET V ITALIJANSKI POLITIKI?

NOV POSKUS ZBLIŽANJA Z LONDONOM — VLJUDNA PISMA MINISTRSKIH PREDSEDNIKOV OBEH DRŽAV PRIPRAVLJAJO SESTANEK MED EDENOM IN CIANOM

Izgleda, da je italijanska politika, ki je še pred nedavnim kazala proti Londonu jezero svoje zobe, zaprla sedaj usta in jih zaokrožila v prijazen nasmeh. Mussolini, ki so ga bili razni Farinacci nahujskali, da se je postavil v jezero pozo, odpoklical vse italijanske novinarje iz Anglije, angleškim poročevalcem pokazal vrata, začel demonstrativno utrjevati Pantellerijo ter pošiljati ojačenja v Libijo, se je premislil. Sedel je k mizi in napisal ljubeznivo pismo novemu angleškemu ministrskemu predsedniku Chamberlainu. Kaj, ko bi se "tradicionalno angle-

sko-italijansko prijateljstvo" obnovilo? Angleži imajo mnogo denarja in začeli so se s tako veliko računarsko vnemo oboroževati, da je vsako tekmovalstvo v tem pogledu izključeno.

Mussolinijevo pismo je Chamberlainu izročil poslanik Grandi. Chamberlain je z gentlemensko vljudnostjo odpisal, da je Anglija zmerom pripravljena vzdrževati najboljše stike z Italijo, obenem pa je z diplomatsko previdnostjo naročil zunanjemu ministru Eden, naj pove, da se angleška politika zaradi tega pisma ni prav nič spremenila.

Italijanski ministrski predsednik je spet prijel za pero in napisal še eno pismo za gospoda Chamberlaina, po čemer je dovoljeno sklepati, da ima res trdno nameno uglediti svojo sredozemno politiko tako, da se Angleži ne bodo na njej spotikali.

Listi so polni ugibanj, kaj in kako bo, in napovedujejo, da se bosta v doglednem času sestala zunanja ministra obeh držav, ki bosta pripravila vse potrebno za sestanek šefov obeh vlad. Pišejo, da bosta Italija in Nemčija prenehali s svojim vmešavanjem v špansko državljansko vojno in da bo vse to razpršilo vse vojne nevarnosti, ki so se v zadnjem času zbirale nad Evropo.

In morda se bo res zgodilo, da bodo nova pogajanja med Italijo in Anglijo obrodila boljši sad, nego je bil oni lanski piškavi sredozemni sporazum. Prilike so sedaj pač drugačne, ker razpolaga angleška vlada z ogromnimi vsotami za oboroževanje in bo zato italijanska pravljivost sorazmerno večja. Nov sporazum, temelječ na takih novih osnovah, bi res mogel pomeniti temeljito okrepitev miru v Evropi, ki je miru gotovo potrebna.

Argentinske vesti

STRANKE NA DELU

Dočim sta kandidata "Conceordance" prirejala svoje volilne shode po deželi, kakor v provinci Mendoza, San Luisu, San Juanu, La Rioji in Catamarki, sta radikalna in socialistična stranka imeli zborovanje v glavnem mestu. V petek pa sta se dr. Alvear in Mosca že v tretjič odpeljala na deželo. Posetila bosta provinco Cordoba, kjer bosta v raznih krajih imela volilne govore. V ponedeljek se pa zopet vrne v Buenos Aires.

2.768.713 VOLILCEV

Volilni imeniki so končani. Vpisanih je vsega 2.768.713 volilnih upravičencev. Skrutiniju bo predsedoval dr. Del Campillo.

NOVO STRELISČE

V novembru se otvori novo strelisče, ki se bo raztezalo med ulicami Blandengues, Quesada, Arroyo White in progo kordobske centralne železnice. Za to strelisče, v katerem bo prostora tudi za telovadbo in sport na prostem, je bilo investiranih 3.000.000 pesov.

OBČINSKI DOLG BUENOS AIRESA

V sredo se je pričelo s podpisovanjem za občinsko posojilo, ki ga je občina razpisala, v znesku 40 milijonov, da plača svoj zunanji dolg v dolarjih. Takoj prvi dan je bilo kritega čez polovico posojila, in sicer 20.044.800 pesov. To vsoto so podpisale 604 osebe.

PRAZNIK 12. AVGUSTA

Centro Popular Reconquista je poslal na izvršno oblast spomenico, v kateri prosi, da bi se dan 12. avgusta proglasil za državni praznik. To združenje je pisalo tudi vsem guvernerjem, da bi njihovo prošnjo podprli.

V DAR DOBITE

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3-6 \$, lepo sliko v barvah.

Odperto tudi ob nedeljah.
Atelje MARKO RADALJ
Facundo Quiroga 1275 in 1407
DOCK SUD

Veliki zavod

"RAMOS MEJIA" VENEREAS

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI
ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje.
SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914)
KOŽA: Kronični izpuhji, mozoljčki. Izpačanje las. Ultravioletni žarki.
ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin.
SPOLNA SIBKOST: Hitra regeneracija po atrof. Clearallija.
ZIVČNE BOLEZNI: Nevračenja, izguba spomina in sibičnost.
REVMATIZEM: kila, naduha, gota. Sibičnost srca zdravimo po modernem nemškem načinu.
PLJUČA: Kašelj, sibična pljuča.
ZELODEC: upadeli, razširjeni, kraline, težka prebava, bruhanje, rane.
ČREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.
GRLO, NOS, UŠESA: vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.
Popolno ozdravljenje \$ 30.—
Plačevanje po \$ 5.— na teden.
Naš zavod s svojimi modernimi napravami in s izvršnimi SPECIJALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje z jamčeno. — Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

Plaza Once Rivadavia 3070

Od 9-21 ob nedeljah od 8-12

KUHARICE, BODITE PREVIDNE!

Maria Fernandez, stara 20 let, uslužbena v hiši štev. 1556, ulica Posadas, je pustila plinovo cev pri štedilniku odprto. Plin je kuharico ommil in zadušil.

ŠPANSKI PARNIK "IBAI" ODPLUL

Sodnik dr. Saúl M. Escobar, je odredil, da se dovoli španskemu parniku "Ibairu", katerega je tukajšnja pomorska oblast že pred več meseci zadržala, odpluti. V ponedeljek je "Ibair", ki se je pred revolucijo imenoval "Cabo Quilates", zapustil pristanišče v smeri proti Meksiku.

ZAKON O ČASNIKARSTVU IN TISKARNAH

Provincijska vlada v Sta. Fe je objavila zakon o časnikarstvu, ki omejuje svobodo tiska ter določa cenzuro in kazni. Enak predlog je stavil v tukajšnjem senatu tudi Senechez Sorondo. Od vseh strani prihajajo protesti radi novega zakona pokr. Santa Fe.

ŠVEDSKI PARNIK BO VOZIL V BUENOS AIRES

Z 10. septembrom bo pričel z redno vožnjo za Buenos Aires novi švedski potniški parnik "Colombia".

PRILIKO JE IZRABIL

Anibal Lopez Cot, star 27 let, ki je bil radi umora v preiskovalnem zaporu, je bil nekaj bolan, pa so ga zato odpeljali v bolnišnico Alvear, da ga bodo zdravili. V nedeljo zvečer je zaprosil svojega stražnika Andresa Valverdeja, da ga pusti po nekem opraviilu v drug odelček, kar mu je stražnik tudi dovolil. Ko je pa preteklo že precej časa, ne da bi se jetnik zopet vrnil, je šel stražnik pogledat, toda o Cotu že ni bilo ne duha ne sluha. Pobrisal jo je iz bolnišnice in izginil v noč. Predobri stražnik bo pa radi tega imel še sitnosti.

PREDSEDNIK JUSTO SE UDELEŽI SLAVNOSTI V CORDOBI

Prihodnji torek se slavnostno otvori nova vojaška letalska šola v Cordobi. Te slavnosti se na povabilo morn. ministra odeleži tudi državni predsednik Justo. Odpeljal se bo tja v letalu "Junker" ter se bo z istim letalom drugi dan zjutraj vrnil v Buenos Aires.

"MASINICO" ZA IZDELOVANJE DENARJA SO PRODAJALI

Že pred dvema leti smo pisali, kako so neki premeteni tički prodajali našim ljudem "čudežni stroj", s katerim je mogoče kar čez noč obogateti. Mnogo rojakov je nasedlo tem sleparjem. Policiji je bilo že dolgo znano, da se gotovi ljudje pečajo s tem sleparskim poslom in tudi imena nekaterih so ji bila znana, toda nobenega ni mogla prijeti, tako dobro so se znali skrivati pred roko pravice. Sedaj pa se je le posrečilo, da je enega dobila. Imenuje se Tomaž Babić. Star je 31 let ter je natakak po poklicu. Druga dva, se pa še skrivata. Toda tudi ta dva bosta sedaj kmalu padla policiji v roke. Eden od njih je 46 Milan Savić, katerega tudi Slovenci dobro poznajo, saj je živel precej časa na Paternalu. Drugi je Emil Gnjatović, star 36 let; ta možakar ima že razne grehe na vesti; sleparil je svoje bližnje že v Kanadi in v Južni Ameriki je svoj čas iskal kaline, ki bi se vjeli na "akeije" nekega severnoameriškega zlatega rudnika.

Kolikor je do sedaj znano, so bili na ta način osleparjeni sledeči: Tomaž Mihalić, za 600 pesov, Valentin Paniček, za 1.500, Velimir Kosanović, za 300, Jakob Herbat, za 2.060, in Josip Sekelt, za 750 pesov. Razen teh navedenih je bil za več tisoč pesičkov oskubljen tudi neki naš rojak, katerega ime pa ne bomo izdali.

GROZNA NESREČA PRI DELU

V ponedeljek zjutraj se je zgodila velika nesreča. Zidarska delavca, ki sta delala pri novi stavbi v ulici

OBJAVE KR. POSLANIŠTVA

Kr. Jugoslovansko poslaništvo, poziva, da se pri njem zglase sledeči izseljenci:

Franjo Mainar iz Zelina, štev. 5. Dospel je v Argentino 1929 leta. Išče ga njegova žena Ivka.

Antun Miličić, sin pokojnega Viska, iz Trstenika, občina Janjina, na Peljescu.

Aleksij Vuksanović, mehanik.

Stevan Tandara, rodom iz Livan in kateremu je sedaj 64 let. Prišel je v Argentino 1903 leta.

Če bi pa kdo naših rojakov vedel za naslov od katerega zgoraj imenovanih, je tudi naprošen, da ga sporoči našemu poslaništvu, ulica Charcas 1705 — Buenos Aires.

ZAHVALA

Odbor SDD. Triglav mi je daroval svoto \$ 84.30 kot pomoč za pogrebne stroške mojega rajnega moža Est. Sila.

Najiskrenejša zahvala vsem, ki so v ta namen prispevali in mi tako pripomogli v hudi stiski. Vse priznanje pa gre društvu Triglav, ki se je nesebično potrudilo zame. S tem je naše društvo v Rosariu pokazalo, da pomaga vsakemu, ki je v stiski in potrebi.

Še enkrat vsme najlepša hvala!
Marija Sila.

Lavalle 1631, sta našla pri tem delu strašno smrt. Bila sta to 38-letni Nicolas Foto in 31-letni Demetrio Stillaco. Utrgalo se je dvigalo za material, podrlo gruč, na katerem sta delala imenovana zidarja, in Foto je nesrečno padel, da se je ubil, na Stillaco pa je padel material in ga pokopal.

MIZARSKA DELAVNICA JONKE & FERJANČIČ

Izdeluje vsa v stroko spadajoča dela. Zaloga panjev žnidarskega sistema. — Delo prvovrstno. — Cene nizke.

RIO CEBALLOS,
S. de Córdoba

CERKVENI VESTNIK

8. avg. ob 10 uri maša na Avell. za Simona Melinc. Molitev ob 4 uri na Paternalu.

15. avg. maša na Paternalu za nadkofa A. B. Jegliča. Molitev na Paternalu.

10. avgusta je god mučenca sv. Lavrencija. Med Španci je ta svetnik zelo češčen, posebno v Eskorialu, nekdanji kraljevski letni prestolici, kjer je veličastni grad zgrajen v obliki ražnja. Sv. Lovrene je namreč umrl mučeniške smrti pečen na ražnju.

Sagro na Saavedri smo lepo praznovali. Peveci so prekrasno zapeli, štruklji so bili pa tudi prav izborni. Nekateri gospodinjje so pa menda bile v skrbeh, da štrukljev ne bi več speči znale, zato pa iz nekaterih družin tudi nikogar ni bilo na cerkveno slavnost... Pa je bila vseeno vdeležba zadovoljiva.

15. avgusta pa le nikar ne pozabite na našega velikega učitelja in narodnega budilja nadškofa Antona Bonaventura Jegliča. Ob 10 uri!

Hladnik Janez.

ZOBOZDRAVNIKA

Dra. Samoilović de Falicov in Dr. Feliks Falicov

Sprejemata od 10 do 12 in od 15-20 ure
DONATO ALVAREZ 2181
U. T. 59 - 1723

EXPRESO "GORIZIA"

FRANC LOJK

Calle VILLARROEL 1476
U. T. 54 Darwin 5172 in 2094

KROJAČNICA

"GORICA"

Vam nudi vsakovrstno blago za obleke in povrtnike po najnižjih cenah Delo prvotno.

Se priporoča rojakom

FRANC LEBAN

Warnes 2191
Buenos Aires

IZKUŠENA BABICA

ANA CHRPOVA

Diplomirana v Pragi in v Buenos Airesu z mnogo letno prakso v bolnici Rawson Vsem slovenskim materam vedno na razpolago in za malo plačo
ENTRE RIOS 621
U. T. 38 Mayo 8182

Reklamna cena

JAME.

Popolno pohištvo za jedilnico in spalnico
\$ 225.—

Avda. SAN MARTIN 2706
U. T. 59-0504
(Na pol kvadre) Buenos Aires

BANCO GERMANICO

DE LA AMERICA DEL SUR

L. N. ALEM 150

BUENOS AIRES

LADIJSKE VOZNE LISTKE, bodisi pozitivne ali odhodne, za Jugoslavijo in Italijo, kupujte samo pri BANCO GERMANICO. Izrabite priliko sedaj ko se je cena znatno znižala.

DENARNA NAKAZILA za v Jugoslavijo, Italijo in vse ostale dele sveta, izvršujte samo potom BANCO GERMANICO.

STEVILO URAVNOSTVO VAŠE NARODNOSTI Vam je v jamstvo, da boste pri BANCO GERMANICO najboljše posluženi.

Ohiščite nas in prepričali se boste!

Uradne ure: ob delavnikih od 8 1/2 zjutraj do 7. zvečer,

ob sobotah od 8 1/2 do 12 1/2.

Vesti iz organizacij

Jutri bomo videli "Učiteljico"

Vsi oni, ki se lani niso mogli predčuti Scampolu, so sedaj kakor na trnju: ali bo tudi Nicodemijeva "UČITELJICA" tako lepa, tako zanimiva, tako privlačna, kakor je bil Scampolo? Ni naša navada pretiravati v nobenem oziru, ampak z mirno vestjo lahko zagotovimo, da "UČITELJICA" v marikaterem prizoru še prekaša "Scampolo" in smo zato več ko gotovi, da bo prav tako in še bolj ugajala. Vsem, ki se prireditve udeležijo, se obeta res lep užitek.

Ker je Taborov dramski odsek na dobrem glasu zaradi svojih resnih prizadevanj, je za jutrišnjo prireditev prav mnogo zanimanja. Tudi g. poslanik dr. Izidor Cankar je obljubil, da jo bo počastil s svojo navzočnostjo.

Prireditve prične ob 4. in pol popoldne in vršila se bo v znani dvorani ul. Alsina 2832, blizu trga Plaza Once, jutri v nedeljo 8. avgusta.

Nasvidenje!

ODBOR TABORA.

DOMAČA ZABAVA V PRID ŠOLE

Slovensko prosvetno društvo priredi dne 15. avgusta ob 4 uri pop. lepo domačo zabavo s petjem v prid slovenske šole na Paternalu. Na tej zabavi bo društvo razdelilo večje število šolskih knjig med vse otroke, ki bodo prisotni v spremstvu staršev.

Dolžnost nas vseh je, da podpremo edino slovensko šolo. Zato pridite vsi!

RADIO URA

S prvo nedeljo prihodnjega meseca se bo zopet pričelo s slovenskim petjem na radio. O tem bomo obširneje poročali v prihodnji številki.

ZOPET SE JE VRNIL

Pred časom smo poročali, da je radi družinskih razmer odpotoval v Mackenno, tajnik SPD. I. in član konsorcije S. L. Ta teden pa se je vrnil ter bo zopet prevzel svoje mesto. Dobrodošel!

IZ LOME NEGRE

Dne 24. julija sta se poročila Anton Stuler, doma iz Radovic pri Metliki in Amalija Zlemberger, doma in Nemške vasi pri Trebnjem. Priči sta bila Jože Vuksinič in Ciril Zlemberger, kumovala pa sta Jože Mežnaršič in Marice Mežnaršič. Svatba se je vršila ob velikem številu povabljenih sorodnikov in prijateljev na nevestinem domu. Bilo srečno!

IZGUBLJENI RAJ

Otroci Slovenske šole na Paternalu uprizore dne 22. avgusta popoldne ob 4 uri, v dvorani "Centro Ar-

ra" In kaj je bilo v njej? — Dvorjanske kakor tudi palčki nagajivčki se norčujejo iz njiu. Zapravili sta raj!

Skupina otrok in gojencev, ki bodo nastopili na šolski prireditvi 22. avgusta

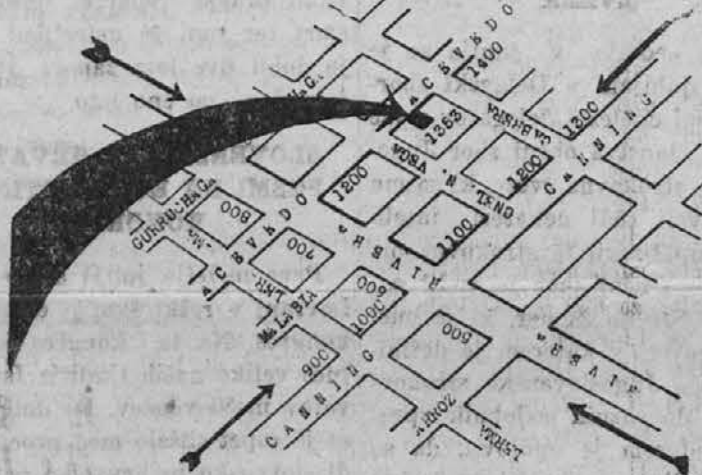
menio" zanimivo in podučljivo igro trodejanke "Izgubljeni raj".

Mati in hčerka se naveličati večnega dela in trpljenja na kmetih. Hrepenita po raju-paradižu. Kraljica ju usliši ter povabi obe na grad pod pogojem, da nikdar ne pogledata v pokrito skledo, katera bo stala pri vsaki jedi na mizi. Dalje živeli!

Revež naj ostane v svoji bajti in v zadovoljnem delu naj išče sreče.

Igra je prepletena s komičnimi prizori. Nastopi kraljica s svojimi dvorjankami v prekrasnih oblekah pred katerimi bodo plesale naše male baletke, pa tudi palčki nagajivčki nas obiščejo.

Prepričani smo, da si bo igra ta-

Vodnik, potom katerega lahko najdeš dvorano v ulici Acevedo 1353, kjer se bo vršila prireditev.

bosta najudobnejše življenje, vse bo jima na razpolago, poleg tega bosta podučeni o dvornih šegah in obredih. Prve dneve po preselitvi na grad, sta bili srečni in zadovoljni. Polagoma se opaža, da to življenje ni za njiju, pa tudi ženska radovednost se oglasi, dokler ju spak ne premoti, da pogledati v skledo.

koj osvojila vsa sreča, in ji boste sledili z zanimanjem do konca.

Ker je nastop naših otrok združen z velikimi stroški, smo prepričani, da udeleženci bodo znali to vpoštevati ter nas bodo po možnosti gumno podprli, za kar se toplo priporoča.

Odbor šolskega Društva.

Dr. J. HAHN

Zdravnik bolnišnice Durand

Notranje bolezni — Pljuča — Katar — Jetika — Naduha — Srce
Zenske bolezni — Neredno perilo — Vnetje in slabokrvnost.

Ultraviolečni žarki

Nizko plačevanje na tedenske obroke

Sprejema od 3 do 8 ure zvečer

TUCUMAN 2729 esq. Pueyrredón

U. T. 47 Cuyo 7601

SMRTNA KOSA

Po dvajsetih dneh mučne bolezni je dne 24. julija preminula na Avellanedi Oretta N. Klun stara šele 5 let. Po njej žalujejo starši Lojze in Franica roj. Brezovec ter strica Ivan in Boško, teta Angela in Milka ter sestrična Adelija in Neli-da.

Naše najiskrenejše sožalje!

RADI ODHODA V DOMOVINO

prodam harmoniko štirivrstno, trikrat uglaseno, znamke "Lubas". Interesanti naj se obrnejo po informacije na uredništvo lista.

PAZITE NA ŠTEVILKE POLEG NASLOVA

Poleg naslova na ovitku imate vsi označeno do kdaj imate poravnano naročnino. Prva številka pomeni dan, druga mesec in tretja leto. To naj bo obenem tudi opomin, da kadar potee naročnina, jo je treba obnoviti, ker drugače, bo vsak razumel, da ne gre. Nihče ne mara, da bi mu list ustavili, vendar smo v to prisiljeni, če se vsak sam ne zaveda svoje dolžnosti. Izdajanje lista je draga reč in če bi uprava ne skrbelo, da se točno plačuje naročnina bi kmalu ne imeli lista. Tega pa gotovo ni ne želi. Zato bodimo vsi točni.

NOVI NAROČNIKI

Bensa, Andrej, Marija Krpan, Alojzija Rogelja, Ema Rogelja in Alojz Klun.

Naročniki in naročnice! S tem mesecem smo pričeli z nabiranjem novih naročnikov. Kjerkoli pridete v stike s svojimi prijatelji in znanci, vprašajte, če imajo naročen S. L. Par številke pošljemo vsakemu brezplačno na ogled. Če bo dober odmev v tej kampanji bomo izdajali list tudi vsako peto soboto na osmih straneh in če le mogoče vsak mesec enkrat z literarno prilogo iz našega izseljenskega življenja.

Doslej so prijavi po dva naročka Keber Cvetko in Milan Lozej ter enega Ivan Klun.

v vsako izseljensko hišo "Slovenski list"

DRUŠTVO "TABOR"

Paz Soldán 4924

Vljudno vabimo cenj. rojakinje in rojake na prireditve, ki se bo vršila

V NEDELJO 8. AVGUSTA 1937.

v dvorani

UL. ALSINA 2832, BUENOS AIRES

(blizu Plaza Once)

in na kateri se uprizori prelepa trodejanke Daria Nicodemija:

"UČITELJICA"

Genljiva zgodba nezakonske matere, izpod peresa svetovno-znanega dramaturga, kateri je tudi avtor "Scampola", igre, ki je lani na našem odru žela izreden uspeh.

Osebe

Filip pl. Blagaj, posestnik, graščak in župan	Karlo Tišlar
Jakob Brdin, posestnik	Martin Keber
Vohán, policijski svetnik	Lojze Brajnik
Sluga	Gustav Dečman
Marija Svetina, učiteljica	Jela Novinceva
Šolska ravnateljica	Rozina Nanutova
Klopčič, šolski sluga	Ivan Bergine
Liza, učiteljica	Dana Mozetičeva
Anica	Olga Laknerjeva
Šolarke.	

Začetek točno ob 4.30 popoldne.

Po igri:

PROSTA ZABAVA s PLESOM in CVETLIČNIM VALČKOM

K udeležbi vljudno vabi vse rojake

Odbor.

IZ MONTEVIDEOA

Montevideo, dne 5. avgusta 1937.

Naša društva se prav marljivo gibljejo. Deluje se odločno na to, da se "Zajednica" in "Bratstvo" združita v eno samo močno društvo, kar bi bilo vsekakor želeni. Pri "Bratstvu" je vsak večer, posebno ob sobotah in nedeljah, zelo živahno. Pri "Zajednici" imajo redno vsakih 14 dni čajanko. Naših Slovencev je pri teh bratskih prireditvah tudi vedno v čednem številu, iz česar smemo sklepati na dobre odnose med vsemi našimi Jugoslavlani. Tudi naša jugoslovanska radiourna skrbi, da se to vzajemno sodelovanje in bratsko razpoloženje čim bolj poglobi. Pri slovenskih čajankah, zadnja je bila preteklo nedeljo, je več dno več ljudi, tako da so novi prostori kar tesni.

Kakšne so pa gospodarske razmere med našimi kolonisti? Ne moremo nič kaj prav dobrega povedati. Moški s kmetov so veliki rezevi. Če sploh dobijo zaposlitev v mestu samem, se pa morajo zadovoljiti z najslabšimi mezdami, če gredo na deželo, živijo prav pasje življenje: v kočah iz blata spijo na tleh, vsaki dan "pučero" in na pol sirov kos mesa "asado" in 15 urugvajskih pesov na mesec. Družine doma pa čakajo zaman na podpore iz Amerike. Koliko tragike povzroča izseljenišvo našim razbitim družinam! Obrtnikom, ki so že več let tu, gre še dobro, a zlatih časov že davno ni več. Tudi ženske so po večini preskrbljene, kar jih je iz prejšnjih boljših časov, a na novo prihajajočim ne evetó več rožice.

V zadnjem času se posebno starejši ljudje močno vračajo v domovino. A še marsikdo drugi bi rad zapustil Ameriko, a nima potrebnih sredstev.

Dopisnik.

KROJAČNICA

Peter Capuder

se priporoča cenjenim rojakom
Río Bamba 879 — Bs. Aires

LADIJSKE VOZNE LISTKE

za vse parobrodne družbe pri nas dobite po najnižji ceni.

Kabino

za gotovimo vsakemu potniku brezplačno.

Vpoklicne karte po zelo znižanih cenah

CA. CENTRAL EUROPEA
469 SAN MARTIN 469

Slovenci doma in po svetu

ZA VODOVOD V MOKRONOGU

Tehnični oddelek banske uprave je že l. 1933 izdelal splošni načrt vodovoda za Mokronog in okolico, ki ga je banska uprava potrdila, pri čemer znašajo proračunski stroški okrog 1.500.000 Din. Po tem načrtu bi se oskrboval vodovod z vodo iz studencev "v Bezgovci", v dolini nad Gorenjo vasjo. Ti studenci imajo tudi ob izredni suši zadostno količino vode. Ker se je pa ugotovilo, da izvira severozahodno nad temi studenci pod vasjo Bačje izvir "Stara voda", ki je najbrž v podzemski zvezi s spodnjimi izviri, je treba tako spodnji kakor tudi zgornji izvir odkopati zato, da se točno dožene mesto izvira. Nadalje bo treba ugotoviti z barvanjem ali v resnici obstoja podzemna zveza med zgornjim in spodnjimi izviri. Da bo to mogoče izvršiti, je odredila bančna uprava, da občina Mokronog dobi potrebni prispevek in da izvrši ta predhodna dela, ki so potrebna za pristopitev k izdelavi podrobnega načrta za vodovod.

ODKRITJE SPOMINSKIH PLOŠČ KRALJU UJEDINITELJU V LJUBLJANI

V Ljubljani sta bili odkriti marmornati spominski plošči blagopokojnemu kralju Aleksandru I. Ujeditelju, in sicer na osnovnih šolah na Barju in na Grabnu. Odkritje se je v obeh primerih izvršilo zelo avelano ob številni udeležbi občinstva, šolarjev, nacionalnih društev in zastopnikov civilnih in vojaških oblastev. Pobudo za obe lepi prireditvi je dala Narodna odbrana.

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA LIPA

Najstarejša slovenska lipa se nahaja sredi rožanskega Šent Jakoba na Koroškem. V obsegu ji je okrog 10 metrov, dolžina v premeru pa dobrih 6 metrov. Nedavno je častljivo drevo, ki je najlepši okras rožanske vasi pod Golico, ogledoval neki učenjak in ji je določil starost nad 800 let. Njeno deblo je votlo in v votlini je prostora za 15 oseb. Lipa še vsako leto čvrsto poganja.

DVE MILIJARDI LITROV MLEKA

pridobe vsako leto v Jugoslaviji. To so ugotovili v Zagrebu na ustanovnem obnem zboru mlekarstva združenja za savsko banovino.

IN NAJMODERNEJŠO BOLNIŠNICO V JUGOSLAVIJI

Blizu Maksimira v Zagrebu grade veliko, moderno bolnišnico, ki bo največja in najmodernejša v Jugoslaviji. Pod streho so že glavno poslopje in tri stranska. Gradbeni stroški bodo znašali kot se računa okrog 40 milijonov dinarjev. Bolnišnica bo imela 800 postelj. V Ljubljani pa se za novo bolnišnico zama bo-rimo.

V ŠKAF VRELEGA LUGA JE PADEL

Marija Smole v Mariboru je bila zaposlena pri perilu, drva pa ji je donášala v pralnico iz drvarnice njena mala hčerka Hedviga. Pri tem poslu pa je otrok nesrečno padel v škaaf vrelega luga ter je zadobil strašne opekline. Mati je svojo hčerko takoj odnesla v bolnišnico, kjer pa ji niso mogli več pomagati. Po nekaj urah trpljenja je izdihnila.

SOKOLSKI DOM OBMETALI Z JAJCI

Neznani zlikovci so obmetali z jajci pročelje novozgrajenega Sokolskega doma v Št. Petru v Savinjski dolini. Ta dom bo letos slavnostno otvorjen in je posvečen spominu kralja Aleksandra I. Ujeditelja. Kolikor je znano, je orožništvo uvedlo stroge poizvedbe in je pričakovati, da bodo krivci tudi prav kmalu izsledeni.

SIROVEZI NE PUŠČAJO PRI MURU NITI GROBOV

Ob obletnici smrti dr. Gregorja Žerjave, je bil položen na ljubljanskem pokopališču na grob tega velikega narodnega voditelja lep venec s trakovi v državnih barvah. Neznani siroveži so porabili opoldanske ure, ko na pokopališču ni skoro nič ljudi, da so oba trakova zažgali. Naj je bilo dejanje namenjeno trakovima kot takima ali pa grobu, v obeh slučajih je vredno stroge obsodbe in priča o grozni posirovelosti storilcev.

UMRLA ZARADI SPLAVA

Prejšnji mesec se je dogodil v Mariboru zopet en smrten slučaj, ki je pripravil državno pravdnštvo do tega, da je posvetilo pojavu te bele kuge več pažnje. V sanatoriju v Tomšičevem drevoredu je umrla 27 letna tekstilna delavka Marija Orozel. Bila je prepeljana v omenjeno zdravilišče zaradi silnih bolečin v trebuhu, ki so bile posledica splava. Državno tožilstvo je odredilo ogled trupla, obenem pa teče preiskava, kdo je izvršil prepovedan poseg, ki je zahteval življenje mlade žene.

600 RUDARJEV STAVKA

Stavkati je začelo 600 rudarjev, zaposlenih pri boksitni družbi Continental v Drnišu. Rudarji so dober teden poprej stavili družbi zahtevo, da se jim povišajo mezde za 30%, a družba je njihove zahteve odklonila. V Drnišu so odpotovali zastopniki splitske Delavske zbornice in rudarske inspekcije, da posredujejo v sporu.

NADEBUDNI MLADENIČI

Sodišče v Sneboyganu je obsodilo tri mlade slovenske fante na težke zaporne kazni zaradi več roparskih napadov. Henry Štempihar, star 21 let, je bil obsojen na štiri do 30 let ječe, njegov 17-letni brat Rudolf na tri do pet let in 22-letni Stanley Jakovec na eno do petih let.

UMRLI ROJAKI V SEVERNI AMERIKI

Pittsburgh, Pa. — Lojze Kos, star 45 let, je podlegel težkim telesnim poškodbam, ki jih je dobil pri delu v tovarni. Doma je bil iz Šenčurja na Gorenjskem, v Ameriko je prišel še pred vojno in umrl je samec. — Dalje je umrla po kratki bolezni Antonija Mežnar, stara 46 let in rojena v Ljubljani. Tu zapuša moža in sedem otrok, v Farrellu, Pa., pa očeta. — V Sharpsburgu, Pa., je umrla Marija Lakner, stara 66 let in vdova, ki zapuša sina in hčer.

Library, Pa., je umrl Rude Dolenc. Ubil ga je električen tok, ko je delal v premogovniku, kjer je bil zaposlen. Tu je umrla tudi petletna Jeni Jerman, bila je operirana radi bezgavk, ki pa operacije ni prestala.

Cleveland. — Tudi je umrl Luis Pate, doma iz Repčega pri Trebnju na Dolenjskem. Zapuša ženo in dva otroka, v starem kraju pa mater, brata in sestro.

Barberton, O. — Dne 19. junija je tu preminul dobro znani rojak Ivan Fidel, ki je bil doma iz Nove Sušice pri Št. Petru na Krasu.

JUGOSLOVANSKA STROKOVNA ZVEZA

Zadujo nedeljo v juniju se je vršil v Ljubljani v Delavski zbornici ob lepi udeležbi delegatov z vse dežele in članstva občni zbor Jugoslovanske strokovne zveze, ki so mu prisostvovali tudi nekateri inteligenti, simpatizerji te strokovne organizacije. Občni zbor je vodil načelnik g. Srečko Žumer, ki je imel obširen govor, v katerem je definiral stališče Jugoslovanske strokovne zveze do raznih sodobnih vprašanj. Predvsem je ugotovil, da so delovni sloji danes na tleh in da kapitalizem izrablja ljudsko gospodarsko stisko v svojo korist. Današnja industrija se ne vse načine izogiblje izvajanju socialnih zakonov. Nekrščanski ustroj človeške družbe je povzročil moderni kapitalizem, gospodarsko ubožanje delovnih slojev pa ima tudi v duhovnem oziru hude posledice. Govornik je odločno poudaril, da je jugoslovanska strokovna zveza odločno za programe obeh znamenitih okrožnic, to je Leonove "Rerum novarum" in Pijeve "Quadragesimo anno". Govornik je tudi preciziral stališče Jugoslovanske strokovne zveze do Zveze združenih delavcev. Zadnje organizacijo smatra govornik zgrajeno

na podlagi stransko-političnih vidikov. Naglasil je krepko voljo Jugoslovanske strokovne zveze, naj nadaljuje svojo pot v duhu programa dr. Jan. Ev. Kreka. Sledila so razna druga poročila ter je bila sprejeta resolucija, ki v šestih točkah naglašala stališče Jugoslovanske strokovne zveze do sodobnih socialnih vprašanj. Delegati so poudarjali tudi zahtevo, naj se razpišejo svobodne volitve v delavske socialne in zaščitne ustanove. V načelstvo so bili izvoljeni: Jože Gostinčar, Srečko Žumer, Franco Velkayrh, Tone Fajfar, Mavričij Bore, Ignacij Nagode. Gašpar Štibelj in Matija Koprive, dalje namestniki ter nadzorniki. Občni zbor je tudi naglašal važnost delavskega tiska.

V ZAGREBU GRADE NAJVEČJO SMRTNE KAZNI RADI ŠIRJE NJA LETAKOV

Kakor poroča "Giustizia e Libertà", ki izhaja v Parizu, so karabinerji aretirali trgovca Palmieri, njegovo ženo, tri brate Sciarre, studenta Robotija ter več delavcev, ker da so širili med delavstvom letake, ki so pozivljali, naj se pozivu kot "dobrovoljci" za Španijo ne odzovejo. Imenovani so bili že pred slišcem ter so bili trgovci Palmieri in bratje Sciarre obsojeni na smrt ter tudi že ustreljeni. Roboti je dobil dve leta zapora, Palmieri-jeva žena po eno leto.

SLOVENSKE IN HRVATSKE PESMI NA EVHARISTIČNEM KONGRESU

Prvo nedeljo julija se je vršil v Lovranu v reški škofiji evharistični kongres. Na ta kongres je prišlo tudi veliko naših ljudi iz Istre, Hrvatov in Slovencev. Po dolgih letih se je zopet slišalo med procesijo tudi slovensko in hrvatsko petje.

OČE IN SIN OBDOJENA NA SMRT

V Malem Mlumu pri Buzetu, v Istri, sta bila 14. januarja lanskega leta v svojem stanovanju, umorjena Josip Pukar, star 55 let, in njegova žena Marija, stara 38 let. Kot osumljeni so bili aretirani: Vivoda Mate, star 60 let, njegov sin Josip, star 27 let, Bajok Viktor, 23 let, Katarina Vivoda, roj. Pukar in Pukar Marija, vdova Bajok. Sedaj se je vršila pred sodiščem v Kopru razprava ter so bili Vivoda Mate in njegov sin radi roparskega umora obsojeni na smrt. Bajok Viktor, ki je bil na

straži ter za to dobil 100 lir, je bil obsojen na 30 let ječe, Marija Vivoda na 1 leto in pol, dočim sta bili Marija Bajok in Katarina Vivoda radi pomankanja dokazov oproščene. Ta roparski umor je povzročil med tamošnjim prebivalstvom veliko nevoljo, ker je s tem ta miren kraj prišel na slab glas.

NAŠI POKOJNIKI

V Bakru je umrl kompozitor in kapelnik Artur Gervajs, oče pesnika Draga Gervajsa, star 60 let. V Tolminu je umrla Marija Rejee, mati naših znanih emigrantov, Alberte in Maksa Rejee. V Svetinjah, v Jugoslaviji je umrl šolski upravitelj, Jazbec Ludvik, star komaj 30 let in doma iz Svetega pri Komnu. Zapuša mlado ženo in šele dobro leto staro hčerke ter starše, ki svojega sina niso videli, odkar je zapustil naše kraje, pač pa so ga videli mrtvega ter ga spremili na zadnji poti. V Ilirski Bistrici pa sta umrla Franciška Benigar, žena zadnjega trnovskega župana in dolgoletni ječar Pavšek. Vsem prizadetim naše sožalje.

POSEBNO STROGA KONTROLA ZA LETOŠNJI PRVI MAJ

Trst, junija 1937. — Letošnji prvi maj so oblasti prepovedale obhajati na kakršenkoli način. Zato so posebni fašistični oddelki kot tudi karabinerji in drugi organi javne varnosti kar najstrožje pazili na to, da so vsa podjetja obratovala in bili pri delu vsi delavci. Posebno strogo nadzorstvo so vršili po deželi, med malimi obrtniki in kmeti, malimi zidarskimi mojstri in sploh povsod, kjer je bilo na prostem kakšno delo v teku.

V tržaških ladjedelnicah je bilo nadzorstvo pomnoženo, ponoči pa so bile zastražene s 50 možmi. Toda kljub straži je zjutraj vihrala na najvišjem žerjavu antifašistična zastava. Zastrazeno pa je bilo tako dobro, da se je zjutraj izrazil poveljnik straže, da dotični, ki je uspel razobesiti zastavo pri tolikih možeh ne zasluži kazni, pač pa posebno nagrado!

Posebno dobro zastražena pa je bila meja, vsi organi civilni in uniformirani so bili alarmirani in vse

Franjo Huspaur

FACUNDO QUIROGA 1441
Na Dock Sudu

SLOVENSKA LEKARNA

Vam nudi najboljša zdravila po nizki ceni, kakor tudi brezplačne nasvete. Zelezno vino po tri pese steklenico. Pošljamo tudi v notranjost republike. Priporoča se

Fotografija "LA MODERNA"

Edina in najbolj poznana fotografija v slovenski koloniji.

NOVOPOROGENI! Najboljši in najtrajnejši spomin je lepa in dobro izdelana povečana slika, ki vam jo napravi fotografija "LA MODERNA". Posebne cene s velikim popustom z ozirom na številno slovensko klijentelo.

Poštarne slike od \$ 5.— dalje ducat. Obiščete nas lahko vsak dan od osmih zvečer, tudi ob sobotah. — Ne pozabiti!

S. Saslavsky
Av. SAN MARTIN 2579
Telefon: 59-0522 Bs. Aires

Ruska klinika za vse bolezni

Za venerične bolezni, spolne bolezni, bolezni krvi, splošno slabost razpolaga klinika s posebnim konzultorjem, kateri se nahaja pod vodstvom poznane specialista za navedene bolezni

Dra. A. IZAGUIRRE-A.
Razpolaga z 10 specializiranimi zdravniki za razne bolezni

— Imamo zdravnike specialiste za bolezni na pljučah, obilnih jetrah, želodcu, ščevju itd. Za bolnike iz notranosti (imamo rezervirane sobe (kakor za ženske, tako tudi za moške) s posteljami. Cena od 1 \$ dalje dnevno. Dajemo nasvete pisanim potom, za mali honorar. Zdravniški pregled za vsako vrstne bolezni \$ 3.—

Ordiniramo: od 9—12 i 15—21.

V needljah in praznikih od 9—12.

GOVORI SE SLOVENSKI

SUIPACHA 28

QUILMES BOCK
la mejor cerveza negra

je moralo biti zaposleno. Vendar ni bilo nikakih posebnih posledic, razen 9 aretacij v Divači in okolici, od katerih pa sta dva že na svoj bodi.

ŠESTNAJST ARETACIJ RADI NASILSTVA

Št. Peter na Krasu, junija 1937. — V Šembijah so aretirali 16 mladeničev domačinov, ki so bili ovajeni karabinjerjem radi nasilstva nad nekim dekletom. Vseh šestnajst aretirancev so odvedli v reške zapore, kjer čakajo na zaslužen kazni. — To je prav za prav redek dogodek med našim ljudstvom.

SAMOMOR PREMOŽNEGA POSESTNIKA

V Dolgem Brdu pri Mlinšah, onstran Vač, je izvršil samomor premožni posestnik France Kokole. Kokoletovi imajo veliko posestvo in posebno prostrane gozdove. Kokole se je zaradi tega mnogo bavil z lesno trgovino. Med vojno je bil gospodar Kokole na fronti ranjen: dobil je kroglo v glavo, vendar je ostal živ in na videz zdrav. Le včasih je tožil o bolečinah v glavi. Kakih motenj v razumu ni bilo videti. Da je pred dnevi izvršil samomor, pa je verjetno v zvezi s to poškodbo. Ko so bili otroci na polju pri delu, je Kokole sedel doma za mizo in nekaj pisal. Tedaj ga je obiskal sosed in mu dejal, da piše testament, češ, da je sit življenja. Sosed je kajpada mislil, da se Kokole šali. Po njegovem odhodu pa je kmalu Kokole izvršil samomor. Legel je na posteljo in si poglaval iz revolverja kroglo v glavo. Na mizi je ležal dokončan testament.

Pokojni Kokole zapušča 9 otrok.

Velika moderna krojačnica
HERMINIO BIDINOST
Ex-cortador de el Jokey
Če hočeš biti brezhibno in elegantno oblečen, prepričaj se sam.
AV. SAN MARTIN 1544
Buenos Aires

SMRT V POŽIRALNIKU

V okolici Logateca se je pred nekaj tedni dogodila smrtna nesreča: mlado dekletce je padlo v požiralnik Jačko. Ta požiralnik je banska uprava lani očistila in tudi posekala grmovje in drevje, ki je raslo okrog njega. Kmetje so tedaj zahvalili, da bi požiralnik tudi zavarovali s škarpno, česar pa banska uprava ni storila. Dokler je stalo drevje in grmovje, je bil požiralnik pred ljudmi vsaj nekoliko zavarovan. Dne 12. t. m. pa so tamkaj v bližini nabirala jagode mlada dekletca, med njimi 8 letna Bernardka Žustova. Tam, kjer je prej stalo drevje okrog požiralnika, rasto zdaj jagode. Žustova je nabirala jagode prav na robu, pa ji je nenadoma spodrsnilo in padla je v požiralnik in utonila. Druge deklice so pohitele po pomoč. Kmetje so nato s splavom začeli preiskovati požiralnik ter našli deklino trupelce ter ga potegnili iz vode.

SVEČANA OTVORITEV ŠKOCIJANSKE JAME

Postojna, julija 1937. — Pretekli mesec na nedeljo se je vršila, kakor vsako leto, svečana razsvetljena z elektriko in vse poti vanjo so preurejene, da omogočajo lahek dostop. Toda, ko je imelo priti do otvoritve, je nastalo v nedeljo zjutraj po vasi in okolici nemajhno razburjanje. Ponoči se je namreč nekdo vtihoval v jamo in vso pot na skalah namazal s prepovedanimi znaki. Nekaj vodnikov, ki je prvi prišel zjutraj v jamo in opazil zveže znake po skalah, ni vedel kaj bi storil. Šel je takoj domov in jih z apnom, kolikor jih je mogel doseči premazal, ne da bi prele obvestil oblasti. Vsled tega je skoro prišel tudi sam v zapor. Ko so karabinerji za to zvedeli so napravili v okoliških vaseh preiskave in sedem aretacij. Največ aretirancev je iz Lokve in Bazovice in večinoma so po poklicu soboslikarji. Dva od teh so izpustili, a o ostalih petih pa še ne vemo, kaj je z njimi. Izpuščena aretiranca, ki sta seveda, kakor ostali pri vsej stvari neprizadeta, sta prišla iz preiskovalnega zapora vsa pre-

plašena in videlo se je na njih, da sta morala v teku nekaj noči zelo mnogo prestati. Znano je, da so ti kraji zelo mirni in do sedaj niso nikoli izzivali oblasti in sovraštva ter je gotovo, da bi morale oblasti iskati krivcev za to dejanje drugod.

NASA DEKLETA PRI MUSSOLINIJU V NARODNIH NOŠAH

Trst, julija 1937. — Sredi preteklega meseca je sprejel Mussolini dekleta iz Italije, ki so morala priti na svečanostni sprejem v svojih domačih in narodnih nošah. Med njimi je bilo tudi okoli 20 deklet s Krasa in okolice Trsta. Največ jih je bilo iz Bazovice in bližnjih vasi. Mussolini je udeleženkam držal primeren govor, v katerem je zlasti poudarjal da naj italijanska dekleta in žene rode in reče čim več otrok, brez skrbi in bojzani, saj bo skrbela za njih domovina. Udeleženke so prinesle iz tega sprejema in sploh iz vse ceremonije jako čudne vtise posebno, ko so se zopet znašle doma, kjer vlada velika mizerija in ni kruha niti za največje potrebe in za one, ki že žive, kaj šele za one, ki naj bi prišli šele na svet.

GRADNJA VODOVODA PRI DIVAČI

Trst, julija 1937. — Med Divačo in Senožecani so pričeli polagati cevi za vodovod. Divaški kolodvor je do sedaj prejemal vodo izpod Nanosa, toda ta voda je bila le za najnujnejše potrebe kolodvora. Poleg tega so bile cevi položene zelo nizko pod zemljo, kar je pred vsem kvarilo vodo, v novih razmerah pa je poleg tega postalo nevarno za eventualne pokvarjene cevi. Glavna naloga nove gradnje je za to pred vsem postavitev cevi globlje pod zemljo, eventualno tudi povečanje kapacitete vodovoda, ki naj bi oskrboval z dobro vodo tudi vas in bližnje okolice.

TEŽAK POLOŽAJ SLOVENCEV, ZAPOSLENIH V OBČINSKIH URADIH

Il. Bistrica, junija 1937. — Pred kratkim je naš list poročal, da je bil občinski računovodja v Il. Bistrici Čaharija aretiran in odveden v reške zapore. Istočasno nekako pa je

dobil nekam čuden namig bivši občinski tajnik občine Trnovo Vičič Vladislav, ki je sedaj zaposlen pri ilirsko-bistriški občini kot uradnik. Hotel bi ga bržkome poslati na daljši dopust. Prizadeti se pa izgovorja, da ni še utrujen. Vendar ni še jasno kdo bo zmagal.

RAZNO

Francoski ekspresni vlak je skočil s tira pri Villeneuve de Saint George. Potniški vagoni so se vsi razbili in izpod ruševin so izvlekli mnogo mrtvecev in 30 ranjenih.

Vatikan je "napoluradno priznal" mons. Antoniuttija za "oficijskega" zastopnika Sv. Stolice v Bilbau, dočim je Vatikan v Burgozu zastopan po toledskem kardinalu. — Vesti o priznanju uporniške vlade s strani Švice so bile pa preuranjene. Švica Franca še ni priznala.

Italijanski novinarji, ki so po na-

ročilu vlade morali zapustiti Anglijo, so sedaj dobili dovoljenje oziroma ukaz, naj se spet lepo vrnejo na svoja službena mesta.

Več nemških vojnih ladij je zapustilo španske vode; med njimi sta tudi križarki "Admiral Spee" in "Nuernberg".

Andrés Nin, vodja delavske marksistične stranke v Madridu, in pet njegovih tovarišev so pobegnili iz sanatorija, kjer so se zdravili. Policija jih išče, da jih spravi pred sodišče za zaščito republike, ker so obdolženi špijonaže v škodo ljudske vojske in ker so pripravljali anarhistično revolucijo. Glavni Ninov sodelavec, Juan Andladi, je s 30 pristaši že v zaporu in čaka na obsodbo; osumljen je istih deliktov proti republiki. V zvezi s temi dogodki je vlada spet prepovedala nadaljnje izhajanje glasila organizacije "Confederación Nacional del Trabajo".

VABILO

Na veliko prireditev slovenske šolske dece, ki se bo vršila v nedeljo dne 22. AVUGUSTA, točno ob 4 uri popol., v veliki dvorani

CENTRO ARMENIO

Calle ACEVEDO 1353
(Višina RIVERA 800 — CANNING 1300)

PROGRAM

1. Koračnica: Godbe
2. Nagovor Predsednika šole.
3. Pozdrav: (Gojenka otroškega vrtea)
4. Deklamacija "MORNAR"; (Učenec Slovenske šole)
5. Hajdrih: "SIROTA"; (Moški zbor, alt solo Slov. Prosvetno Društvo).
6. Vodopivec: "IZGUBLJENI CVET"; (Mešan zbor Slov. Prosv. Društvo).
7. Komičen igrokaz "TUDI MAČICE IMAJO ŠOLO" (Iz vajajo gojenci otroškega Vrtea).
8. L. Turšič: "IZGUBLJENI RAJ". Krasna igra v treh dejanjih; (Ivajajo gojenci šole).

Po končanem sporedu prosta zabava in ples

IGRA OJAČEN SLOVENSKI ORKESTER

Dvorana bo za slučaj mrzlega vremena zakurjena, ker ima centralno kurjavo.

Že sedaj opozarjamo na točnost, ker z izvajanjem programa ne bomo mogli čakati.

Naj bo ta dan praznik ne samo za mladino, ampak tudi za vse ostale Slovence.

K mnogobrojni udeležbi vabi

ODBOR ŠOLSKEGA DRUŠTVA.

FAVSTA

Tedajci pa se je opotekel in telebnil po tleh. Favstini oprčniki so mu bili podložili zanko in so mu izpodnesli noge!...

Se na tleh se je izkušal braniti. Zaman! Čutil je, kako teptajo po njem, kako mu stopajo na prsi in kako mu vežejo roke in noge... Kmalu se ni mogel več ganiti. Vse okoli sebe je slišal grgranje umirajočih, hrupavo sikanje in zasopli pogovori tistih, ki so ostali. Ubityh in ranjenih je moralo biti pet ali šest...

Njegova poslednja jasna misel je zbežala k Violetti. Nato se mu je zvrtilo v glavi. Še enkrat se je besno napel, da bi raztrgal vezi... in v tem brezmejnem, brezupnem naporu se je onesveštil.

XXXVIII.

Tajna sodba.

Njegova nezavest je trajala dolgo, vsekako nekaj ur. Ko se je zdrnil, ga je obdajal nočni hlad. Čutil je tudi, da ga nekaj stresa in buta. Vsak stresljaj mu je trgal meso, ki je zatekalo pod vezmi.

Kam so ga paljali?... Claude je uganil le to, da so ga nezvestnega položili na dvokolnico in so počakali noči, da ga spravijo na določeni kraj.

Kdo so bili napadalci? Po čigavem nalogu so ga prijeli? Vreča, ki so mu jo vrgli na glavo, mu je pomagala ugibati: ta ukana je bila od nekdanj bojnega sredstva Favstinih ljudi... Krvnik je vztrepetal, a ne zaradi lebe. Kaj mu je mogla Favsta drugega? kaj kor umoriti ga? Njega, ki je prekar sklenil, da se sam ubije!... Toda v tra-

žil se je za Violetto. Pa ne da bi bila peklenska Favsta našla tudi njeno sled? Ko je vse vestno premislil, mu je odleglo. Najbolj verjetno se mu je zdelo, da so ga čakali kje na Grévkem trgu, da pa niso vedeli, odkod prihaja.

Dvokolnica se je ustavila. Claude je zgrabilo več ljudi, ki jih ni mogel videti. Ko je začel ropot trkala in njegov zlovesni odmev, ga je spet izpreletelo: zdaj ni bilo več dvoma zanj, da je v oblasti vladarice — da je Favstin jetnik!...

Nesli so ga v hišo, s hodnika na hodnik; nato so mekije odklenili železna vrata, vrgli ga na nekakšno preprogo in spet zaklenili za njim... Tisti mah je začel osupel vzvik... Nekdo je planil k njemu, sklonil se, razvezal mu vrvi na rokah in na nogah ter odvezal vrečo, ki mu je pokrivala glavo... Ko je krvnik divje spustil podplute oči okoli sebe, je zagledal moža, ki je klečal pri njem in zamolklo ponavljal:

"Claude!... Vi tukaj! Vi!..."

Claude ni mogel verjeti svojim očem. Mislil je, da se mu blede. Zamežal je, pogledal iznova in zamrmral:

"Kardinal knez Farneski!..."

Hotel je vstati, toda udje so mu bili kakor polomljeni, ker je ležal zvezan toliko ur. Z brezmejnimi strme, njem je uprl pogled v kardinala.

"Kje sva?" je zahrpel

"Kakor da ne veste!" je rekel Farnese z mrkim glasom. "Kje naj bova, ako ne pri zločesti škofčini, ki naju je satan zapeljal, da sva ji služila!..."

"Pri Favsti?" je zavpil Claude, ki se je naposled pobral. "Uganil sem! Ali ste mar tudi vi jetnik?"

"Zgrabili so me baš v trenutku, ko

sem odhajal iz hiše na Grévkem trgu..."

"Mene pa, ko sem vas prišel iskat."

"Kaj se je zgodilo z mojo hčerjo?" je strahoma vprašal Farnese.

"Ota je! Hotel sem vas odvesti k njej!..."

"Vi!..."

"Kdo drugi kakor jaz?"

Kardinal je sklonil glavo pred krvnikom, ki je gledal nanj z očmi polnimi vdanosti in samozatajenja.

"K njej ste me hoteli peljati?" je ponovil Farnese, kakor da ne more verjeti. "Ali sem vas razumel prav... ali sanjam?..."

"Da, k njej; povem vam vse... a zdaj je glavno, da se ogledava, kako prideva odtod... Vrata so hrastova... hm!... okno ima železno rešetko... hm, hm!... Nu, videla bova... Pred vsem je treba, da se okrepim; ali imate kaj jesti?"

"Jesti?" je zajecelja Farnese.

"Da, konec me bo od gladi... še bolj pa od žeje... Dajte mi pitja... požrejte sveče in me bo vrnil moči!..."

Farnese ga je prijel za komolec.

"Odkar sem tu, so se odprla vrata samo enkrat: takrat, ko so prinesli vas in so vas malone vrgli v moje maroče. Lačen sem nisem... a žeja me peče, kakor da mi gori v prsih peklenski ogenj."

"Nu?" je vprašal Claude.

"Ne jedi ni tu ne pijače... ne skrajša kruha ne kaplje vode!..."

"Gotovo se pride kdo... Počakajva takrat bo tudi prišla, da se osvobodiva... Ste li močni, kaj?..."

Farnese se ni utegnil odgovoriti, ko je svetiljka pod stropom nenadoma ugasnila. Jetnika sta območnila in odre-

venela v tisti neznanski grozi, ki jo zbuja v človeku pričakovanje strašnega dogodka.

Prasnilo je kakor skrita vzmet; kardinalu in Claudi se je zazdelo, da se kos zidu premice. V črno temo je posijala blede svetloba... in v tej svetlobi sta uzrla prizor, bolj neverjeten od neverjetnosti same!...

Cela stena sobe, v kateri sta bila zaprta, je bila izginila! Namestu nje se je zdaj širilo omrežje iz debelih železnih drogov, segajočih od tal do stropa. Okraj omrežja je bila prostorna dvorana, razsvetljena z vošenkami, ki so tuborno plapolale na svojih svečnikih in niso mogle povsem pregnati mrčine. Ko sta jetnika ustavila pogled na sredi te dvorane, sta okamenela.

Sredi dvorane se je dvigal oder, pregrajen z rdečim baršunom, na odru prestol z baldahinom od rdeče brokatne svile z zlatimi resami. Zastori, ki so v gubah padali izpod baldahina v ozadje odra, so kakor plamen obdajali bujno, somorno lepoto princeze Favste...

Kardinal in krvnik sta jedva verjela svojim očem... Žena, ki je sedela na tem prestolu, ni bila vsakdanja Favsta. Ogrnjena z belim baršunastim plaščem, ki se je široko razlival po stopnicah, je sijala v veličanstvu svečenice, in na njeni divni glavi, vrhu njenih bogatih črnih las se je bleščala trojna krona s križem od ogromnih rubinov!

Papežinja Favsta!...

Štirje služabniki so stali okoli nje, dva na desni, dva na levi strani, utripaje z velikimi pahljačami od belih novejih peres. Šest kardinalov v rdečih, dvanaest škofov v vijoličastih haljar je drevenelo ob znožju odra v slovesni

brezgibnosti svetnikih kipov. Obkraj dvorane je stražila dvojna vrsta oboroženecv v jeklenih oklepih, s šlemi na glavah, sloneč na helebardah, kakor da so okameneli. Štiridesetorica plemičev je s klobuki v rokah nepremično stala za prestolom. Ne orgel, ne trobent, ne psalmov ni bilo slišati, da bi oživili ta čudni prizor. Bllo je, kakor da gledaš zbor strahov, ki so za trenutek vstali iz svojih temin, pripravljeni, da spet utonejo v večni noči.

Kardinalu in krvniku je zastajal dih. Kakor okamenela sta upirala oči v to veličastno, strašno sliko...

Tedajci pa je Favstin beli kip oživel. Njen pogled se je uprl v enega izmed šestorice kardinalov ob znožju odra. Na njeni dvignjeni roki se je zaiskril simboli prstan, podoben onemu, ki ga je nosil papež Sikst.

Claude je omahnil od groze. Farnese pa je opazil, da drži kardinal, ki mu je Favsta pomignila, nekakšno listino v rokah. Videl ga je, kako je stopil dva koraka naprej ter pokleknil in sklonil glavo do tal. Nato je vstal, obrnil se proti jetnikoma in izpregovoril:

"Ste li vi Giovanni Farnese, škof pariski, kardinal, zaveznik naš po pogodbi, ki ste jo odobrili in podpisali v pričo takne skupščine, zbrane v rimskih katakombah? Ali ste Giovanni Farnese?..."

Knez Farneski je mrzlo dvignil glavo in odvrnil:

"Sem tisti, ki ga imenujete, kardinal Rovenni... Kaj hočete od mene?..."

Kardinal Roveni se je nato obrnil h Claudi in ga je vprašal:

"Ste li vi mojster Claude, meščan, bivši zapriseženi krvnik pariški? Ste

Slovenski narodni knez

Niste ga poznali vsi po obrazu dr. Antona Bonaventuro Jegliča, toda ime njegovo je prišlo v slednjo slovensko vasico in njegovi spisi in knjige so postale last vsega naroda. Saj je vstal kot vođnik našega naroda prav tedaj, ko so začele moderne zmote svoj pohod čez slovensko zemljo; vstal je v obrambo resnice in je s svojim krepkim peresom napisal narodu ne le pastirske liste kot škof, temveč tudi razprave in knjige.

Rojen je bil 29. maja, leta 1850 kot sin preproste kmečke hiše v Begunjah na Gorenjskem na vznožju mogočnih Karavank, pod Stolum, komaj dve uri hoda od slovenskega bisera blejskega in uro od Marije na Brezjah.

Z bistro glavo je študiral ne le božje resnice temveč tudi svetne vede, obiskal slovita vseučilišča po Nemškem in nazadnje tudi v Rimu, pogledal prav v globine človeškega življenja, ko je bil kaplan ženske kaznilnice v Begunjah. S tako globokim znanjem je seveda njegov močni duh vedno zmagal.

Pa ni bil le globok v vedi. Bil je tudi velik narodnjak. Tedaj, ko je bila bosanska vojska, je v njem slovanska ideja postala tako močna, da se je odrekal ljubi domači zemlji in stopil doli na jug, kjer postal tudi bratom Hrvatom to, kar je bil preje nam Slovincem. 20 let je živel v Bosni in napisal nešteto razprav in knjig tudi v hrvaškem jeziku.

Znal si je pridobiti toliko zaupanje svojih vernikov, da je šla njegova pot vse bolj navzgor, in je leta 1897 dosegel škofovska čast kot pomožni škof v Sarajevu, in ko je bil leta 1898 prazen ljubljanski škofijski sedež, ker je tedanji škof Missia postal nadškof goriški, je na to odgovorno mesto prišel Jeglič.

Jeglič je ustavil val materializma na Slovenskem in tako na najizdatnejši način nadaljeval delo svojega vzornika Antona Martina Slomška. 64 let je bil duhovnik, 40 let je bil škof in 32 let je vodil ljubljansko škofijo.

Jeglič je bil silna osebnost, na kateri je očitno, kaj premore moška odločna volja. V lepi ponižnosti je znal poslušati nasvete preproste vernika in mladega kaplana, a z neizprosno doslednostjo je znal kljubovati samemu cesarju, kadar je šlo za resnice in pravice božje in narodove.

Jeglič je bil, ki se je s svojo vstrajnostjo boril za slovenske pravice na cesarskem Dunaju in njegova zasluga je, da je zrastle prva slovenska gimnazija tam sredi Ljubljanskega polja. Ves narod jo je gradil, Jeglič se je pa zanjo boril in je zanjo žrtvoval vse; brez njega in njegovih žrtvih bi ne imeli slovenske srednje šole, niti ne slovenske šolske knjige; on je pa priboril slovenski besedi toliko pravico, da se je lahko govorila celo v dunajskem parlamentu.

Večen spomenik si je postavil s prvo slovensko gimnazijsko v Šent Vidu nad Ljubljano, katere veličastna stavba bi bila v krasni razkošnem buenosajreškemu mestu.

In ko je tekel najusodnejši čas naše zgodovine, leta 1917, in so molčali tedanji voditelji slovenski, tedaj je spet stopil naprej Jeglič in je prvi dal svoj podpis majniški deklaraciji in stem sprožil voljo vsega naroda, ki je doklej molče hrepenel po svobodi.

In ko je italijanska pest grabila vse dalje po slovenski zemlji in je kazalo, da bodo zasedli vse do Save, tedaj je on, že sivolas starček, hitel v London in Paris, da reši, kolikor se še rešiti da.

Knjiga bi bila polna njegovih zaslug, ki si jih je pridobil v borbi za svoj narod s peresom in besedo. Saj je poklonil narodu poleg pobožnih in modroslovnih del tudi dosti povesti in celo nekaj igrice. Svoje mu narodu je dal vse kar je imel, vse svoje imetje in ves svoj čas. Brezkončno so bile vrste tistih, ki so polni upanja trkali v stiski na njegova vrata in veseli odhajali, zato pa ni mogel vzdržati automobila, ki ga je dobil v dar, in je peš hodil po Ljubljani in se posluževal istih prometnih sredstev kot drugi navadni zemljani.

Ob enajsti večer je še gorela luč v njegovi sobi in ob štirih zjutraj

je z neizprosno doslednostjo zapovedal svojem telesu, da je konec počitka. Strog s samim seboj si je dovolil samo toliko hrane in toliko počitka, kolikor je bilo neobhodno potrebno in prav iz te vedne borbe s samim seboj je zajemal toliko moč.

Bila so težka leta borbe, bili so nevarni časi, ko je bilo policiji naročeno, da aretira slovenskega vladiko, toda sila njegove osebnosti je bila močnejša kot ministerski dekreti in si nikdar niso upali nanj položiti roke. Taka je pač sila in moč duha, ki doseže nad telesom popolno zmago.

Kakor je bilo vse njegovo življenje, zmagoslaven pohod, taka je bila tudi njegova smrt.

Par dni pred zadnjim izdihom je še v Celju govoril na javnem zborovanju, pred tisočglavimi množicami, poln mladostnega ognja, s svojimi 87 leti kakor mladenič nezlomljene sile.

Zadnji večer po večerji je več kot navadno ostal v pogovoru, poln duhovite šaljivosti in vedrega smeha, kakor je vedno v družbi bil.

Ob 4. uri zjutraj je vstal kot navadno, ko je pa stopil k umivalniku, tedaj ga je prijel slabost, omahnil je in ker ga ni bilo od navadni uri še iz sobe, je sluga stopil pogledat in ga dobil v zadnjih izdihih. Se so mu dali sveto poslednje maziljenje in je odpotoval v večnost po plačila dne 2. julija v samostanu v Stišni, kjer je živel zadnji dve leti.

Kakor je bilo vse njegovo življenje posvečeno temu, da je vedno sebe drugim dajal in za svojo osebo ničesar zahteval, tako tudi nazadnje ni nikomur napravil neprijetnosti s svojo smrtjo. Umrli je, rekel bi, stoje.

Nikdar ni iskal v življenju tiste gaž kar se lahko misli ljudem zdi veselje in zabava, vedno je na brzdi imel svoje želje in vendar je bil na njegovem licu vedno vesel solnčen smehljaj in je veselje povsod sejal, koder je hodil.

Dne 10. julija ga je spremila 50-tisočglava množica na ljubljansko pokopališče in je bil njegov pogreb nekaj tako veličastnega, kakor se še ni videlo. 7 nadškofov ga je spremljalo na zadnji poti in še več škofov in 700 duhovnikov. Nagrobni govor pa je imel minister dr. Korošec, ki je bil soborec pokojnega Jegliča v težkih časih zgodovine in ki pač najbolje pozna neveljive zasluge, ki si jih je pridobil Anton Bonaventura Jeglič za ves slovenski narod.

**

Mi ga nismo mogli spremiti na njegovi zadnji poti, zato pa naj se oddolžimo njegovemu spominu s sveto mašo, ki se bo vršila na Paternalu v kapeli na Av. de Campo 1653 dne 15. avg. ob 10. uri.

Pridite vsi, da se združijo naše misli z mislimi tega velikega in urednega sina našega slovenskega naroda.

Hladnik Janez

MODERNO ZDRAVILIŠČE V VSAKEM SLUČAJU

Ko čutite, da vam zdravje ni v redu. Našli boste v tem zdravilišču specializirane zdravnike in najmodernejše zdravniške naprave. Upravitelj naš rojak dr. K. VELJANOVIČ sprejemamo bolnike v popolno oskrbo in sicer po jako zmernih cenah. Izvršujemo tudi operacije. Poseben oddelek za vse ženske bolezni in kozmetiko. TALCAHUANO 1060 Ordinira vsak dan od 5. do 8. ure

KROJAČNICA MOZETIČ

Nudi cenj. rojakom veliko izbero vsakovrstnega blaga za zimске obleke in površnike, kakor tudi perila in vseh drugih moških potrebščin.

Prepričajte se!

Sebastijan Mozetič
5019 - OSORIO - 5025
BUENOS AIRES
(PATERNAL)

Agencija PUTNIK

SAN MARTIN 345/I
BUENOS AIRES
U. T. 31 - 8759

Samo pri nas dobite najceneje ladijske listke

Prodaja listkov za Jugoslavijo, Italijo in vse druge dežele. Vsakemu potniku preskrbimo kabino in druge ugodnosti. Preskrbimo popolnoma brezplačno tudi vse potrebne dokumente.

Ako rabite kake dokumente, prevode ali pravno zaščito, obrnite se na

AGENCIJO "PUTNIK"

Lastnik: Anton Kolungja

ti tisti, ki je sprejel v naši družbi posel krvnika? Ste li krvnik, naš obvezanec s pogodbo, ki ste jo podpisali in predali v roke kardinala Farneskega?"

"Sem!" je zamolklo rekel Claude

Glas kardinala Rovennija je postal še bolj sveden in resnoben:

"Poslušajta, kardinal Farnese in vi, mojster Claude! Oba sta obtožena za glavnih zločinov zoper varnost naše svetle družbe. Ti zločini so bili obrazloženi pred našim tajnim sodom, ki je o njih razpravljaj po vesti in pravici. Ves prestopok se je izvršil po sodstvenih pravilih, kakor so navedena v osemnajstem poglavju našega zakonika."

Pri teh besedah se je kardinal Rovenni obrnil k škofom in ostalim kardinalom. Vsi so iztegnili roke v potrdilo, da je govoril resnico.

"Poverjeno mi je, da vam sporočim brezprizivno sodbo, ki vaju je zadela", je povzel Rovenni, razvijaje pergamen, ki ga je držal v rokah. "Kardinal Farnese, obtoženi ste, da ste žrtvovali poslušnost človeškemu čuvstvu svojega srca in se v tej izpovedi niti niste ogledali upora. Dokazano je, da ste izkušali oteti dekle, ki jo je tajni sod obsodil na smrt, zato, ker je njeno življenje nevarno naši sveti družbi. Priznate li, kardinal Farnese, da ste hoteli rešiti poganko Violetto smrti?"

Knezu Farneskemu se je po malem vračala hladnokrvnost. Mimo tega je pomnil že nekaj takih prizorov in je vedel, da je njegova usoda zapечатena. Stopil je k mreži ter pogledal Favsti v obraz.

"Gospa", je dejal, "kakor sem prvi priložil svoj kamen k zgradbi, ki jo snujete, tako sem vas prvi ostavil. Pri-

šel sem k vam, ker se mi je zdel Sikst posebejleno trinoštvo v svobodni Cerkvi; ločil sem se od vas, ker sem spoznal, da ste vteleseno zlo. Ne priznam vas več in sovražim vse vaše namere; vaše sodišče je v mojih očeh podla, nesramna maskarada. Vem, da ste sklenili mojo smrt. Umorite me brez govoračenja!"

To reči je odstopil in prekrizal roke. Mrtvaški molk je odgovoril njegovim besedam. Na Favstinem obrazu ni bilo videti niti drhtljaja; sedela je kakor marmornat kip... Kardinal Rovenni pa se je obrnil h Claudu in je nadaljeval:

"Mojster Claude, obtoženi ste upora. Dokazano je, da ste izkušali rešiti poganko Violetto, ki je obsojena na smrt; dokazano je, da ste baš v tej hiši branili usmrtiti jo, kakor vam je bilo zapovedano. Priznate li svoje zločine?"

Claude ni odgovoril. Njegovo strmenje je bilo tolikšno, da ni mogel ne misliti ne odpreti ust. Kardinal Rovenni je čakal nekaj trenutkov. Nato je jel z zamolklim glasom čitati svoj pergamen:

"V imenu Očeta, Sina in svetega Duha. V imenu zakonov, sprejetih na tajni skupščini dostojanstvenikov, priznavajočih novo obliko cerkvene družbe. V imenu naše izvoljene vladarice, določene, da zaseda prestol sv. Petra! Po zaslišanju obtožitelja in branilcev je sod trojice spoznal, da je Giovanni Farnese, kardinal, zakrivil veleizdajstvo zoper vladarico in najvišjo svečenico in da je Claude, bivši zapriseženi krvnik, kriv upora in izdajstva zoper našo sveto družbo. Glede na to je sod tro-

jice obsodil toženca na smrt. Uvažujoč prejšnje zasluge obsojencev odreja jo sodniki, da naj se služi svečana maša za zveličanje njunih duš; in v dokaz naklonjenosti, ki jo je vedno izkazovala kardinalu Farneskemu, je njena Svetost vladarica pristala na to, da bo sama služila zadušnico. Zaradi posebnega značaja omenjenih zločinov in zaradi mnogih okolištin, ki zahtevajo, da se izvrši sodba kar najbolj tajno, je sod trojice prepustil mneni Svetosti, da sama določi način smrti, ki naj se uporabi v tem primeru..."

Ko je kardinal Rovenni prečital svoj spis, čegar naloga je bila, obdati umor kneza aFnekega in mojstra Clauda z videzom zakonite pravčnosti, se je obrnil k Favsti. Papežinja se ni ganila. Njen obraz, njena postava in njene zloveče črne oči, vse je mirovalo kakor mrtvo. Samo njen glas je zazvenel, glas brez sovraštva, brez usmiljenja, brez človeškega zvoka:

"Mi, Favsta Prva, vladarica in najvišja svečenica, ki smo od Boga sprejeli nalogo, da ustvarimo novo Cerkev, ter dolžnost, da nagrajamo dobre in kaznujemo zle, odredimo glede na pravdorek, po katerem sta kardinal Giovanni Farnese in krvnik Claude obsojena na smrt, sledeči način izvršitve:

Obsojenca ne smeta biti niti mučena niti usmrčena tako, da bi ostala o tem kaka vidna sled, ampak naj počakata smrti v tem istem zaporu, kjer sta sedaj. Vsi, kar jih je tu prisotnih, naj ju pozabijo, a krvnikovo delo naj opravita žejna in glad..."

Črna damanta njenih oči sta se za trenutek mrko ustavila na kardinalu Farnskem. Vsa njena okolica je po-

kleknila. Bleščeča luč svetiljk, ki so bile dotlej zastrite, je mahoma preplavila slonokoseni prestol, jeklene oklepne stražarjev, rdece halje kardinalov, vijoličaste rize škofov ter dragocena odela plemičev in oprod; trobente so zabučale zmagoslavno koračnico in skrite orgle so jih podprle s svojimi mogočnimi zvoki, med tem ko je Favsta vstala s prestola in dvignila desnico, moleč tri prste v papeški blagoslov...

Zdajci pa so svetiljke ugasile in silajni prizor je izginil... Kardinal Farnese in mojster Claude sta bila spet sama v temi... Spet je prasnala vzmet, odmaknjena stena se je vrnila na svoje mesto; ko je izpod stropa iznova posvetila luč, je bila soba takšna kakor od kraja. Mojstra Clauda je obšla misel, da je bilo vse, kar je videl in slišal samo pusta igra njegove domišljije.

"Kakšne sanje!" je zajecjal. "Kakšna strašanska mora!..."

"Recite rajši strašna resničnost!" je odgovoril kardinal s svojim ledenim glasom. "To niso bile sanje. Poznam razprave tajnega sode in vem, da so njegovi sklepi neizprosni..."

"Ali je mogoče?... Res nama je umreti?..."

"Od gladi in žeje... da!"

Claude je sam hotel umreti, a take strašne smrti se je zbal. Njegov pogled je kakor plamen zletel po sobi.

"Okno!" je zavpil. "Okno!..."

Kakor bi trenil, je porinil mizo k vnanjemu zidu, postavil nanjo stol, vzpel se nanj in tako dosegel okno ki je gledalo na Sekvano (Bilo je zaprto z rešetko iz debelih drog, toda Clau-

de je nasmehnil... čutil se je dovolj močnega, da jih izruje!..."

"Ne bova umrla tu!" je sepnil kardinalu, ko je skočil na tla. "Preden mi neta dve uri, pobegnava skozi okno."

Farnese pa je brezupno skomignil z rameni in zamrmral:

"Nikamor ne pobegnava. Umrli bova..."

V potrdilo njegovim besedam se je baš tisti mah z vnanje strani zaloputnila debela železna oknica ter zaprla edini rešilni izhod... Mesec dni bi se bil moral Claude ubijati, da bi jo odtrgal!

Ves prepaden se je zagnal krvnik proti vratom. Toda za njim se je zaprla druga, še težja dver, sodeč po zamolklem rožljanju vnanjih zapahov.

Claude je zarjovel. Pravkar je bil še jezen. Zdaj ga je peklo v grlu kakor žerjavica in v prsih mu je gorelo. Čutil je, kako se ga polajša blaznost. Segel je za pas, po bodalo, da bi se zaklal, a videl je da so mu ga vzeli. Tudi kardinal je bil brez orožja. Resničnost je stala pred njim v vsej svoji grozoti: beg je bil nemogoč, bila sta živa zazidana v grob in čakala ju ni nič drugega kakor počasno umiranje ob strašnih mukah gladi in žeje.

Pogledal je kardinala... Farnese je nepremično sedel v naslanjaču; njegova oči so bile zaprte, njegova postava je izginjala v poltemi, kakor bi se že porazgajala v noč, iz katere ni probujenja. Claudu so se naježili lasje. Z omotično grozo se je opotekel v kot te grobnice, nagnil se na zid in jel, hropeč od žeje, ki mu je palila drobovje, glasno računati koliko ur mu je še živeti!...

(Nadaljevanje)

Velike naprave za pridobivanje elektrike ob Soči

O širokopoteznih načrtih, ki so jih pripravili za velike elektrifikacijske naprave ob Soči je naš list že večkrat poročal. Ti načrti so baje že dovršeni in odobreni ter se bodo postopoma tudi izvedli. Med štirimi velikimi elektrarnami, ki so v načrtu, je v gradnji sedaj le ona Pod Selami pri Sveti Luciji. Tu bo 50 m širok in okoli 20 m visok jez s katerim bo zaježena Soča od izliva Idrije. Nastalo bo tu umetno jezero, ki po poplavi modrejško polje. Poslopje elektrarne same z vso aparaturbo bo sezidano pod zemljo tako, da bo nevidno in dobro zavarovano v slučaju vojske zlasti proti zračnim napadom. Preračun pravi, da bodo tu lahko pridobivali 50.000 HP sil. Vsa dela so preračunana na 56 milijonov lir in bi morala biti končana v dveh letih. Računajo dalje, da bo zaposlenih 1600 do 2000 delavcev, za enkrat pa jih je le nekaj sto in so zelo slabo plačani.

Druga elektrarna bo stala blizu drežniškega mosta nad Kobaridom. Tudi tu bodo z umetnim jezerom uredili veliko jezero. Predpriprave je že opaziti in so temelji bodočega jez vidni že v glavnih obrisih. Delo pa je odloženo toliko časa baje, dokler ne bo končana električna centrala pod Sv. Lucijo.

Tretja elektrarna je predvidena nad Kanalom, in bo stala nekoliko severno nad železniškim mostom v Kanalu. Predvidevajo, da bodo lahko tu proizvajali ca 20.000 HP sil.

Ako hočete biti zdravljeni od odgovornega zdravnika

zatecite se k

Dr. A. GODEL

AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE PO FRANCOŠKIH IN NEMŠKIH NAČINIH

Krone in kožne bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNO

Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specija listi za pljučne, srčne, živ

reumatične bolezni

ZARKI X — DIATERMIA — ANALIZE

Sprejema se od 9. do 12 in od 15 do 21.

GOVORI SE SLOVENSKO

CALIF CANGALLO 1542

CARIČIN LJUBLJENEC

ZGODOVINSKI ROMAN

(Nadaljevanje 45)

— Zmagala sem, — vzklikne carica, še bom prišla pravočasno do križa! — Ah, še kesal se boš, Potemkin! Spoznal boš, da Katarina ne moreš varati, da ne bi bil sam pri tem kaznovan!

Katarina je hitela po cesti. Naenkrat zagleda od daleč križ. Pogleda bolj natančno, toda razločiti ni mogla ničesar. Trdna tema je ležala nad pokrajino.

Ko pa je prišla bližje, se ji naenkrat zazdi, kot da bi skočila izza križa neka postava. Katarina zavpije — bila je ženska.

Ali ji je podal roko? — Ali jo je celo objel? — Katarina ni mogla videti. Toda videla je, da se je Potemkin s to žensko živo pogovarjal. Bila je vitka in elegantna. — Gotovo je bila tudi lepa!

“Elizabeta Voronecov — čisto gotovo je to Elizabeta Voronecov!”

Carica stisne pesti. Z vso silo jo je gnalo naprej, da bi dospela čimprej do križa in vzela Potemkina oni drugi — — —

“Ha, toda kaj je bilo to? — Vsemogočnji Bog! — Krik... krik groze...”

To je bil Potemkinov glas. Takrat se zasliši žvenket orožja, nekdo se je boril. Nato še klic na pomoč...

Katarina potegne svoj samokres in teče proti križu. Bežala je kot brez uma. Saj se je nahajal v nevarnosti njen Potemkin. Z bliskovito naglico ji pade v glavo, kaj ta sestanek sploh pomeni!

“Naprej! Naprej. Rešiti ga moram. Rešiti, ali pa umreti z njim.”

Katarina je bila kmalu blizu križa, na katerem je visel odrešenik in žalostno gledal zločince, ki so napadali Potemkina.

50. POGlavJE

Napad

Potemkin je že oddaleč zagledal neko žensko, ki je stala pri križu. Brez dvoma je bila hčerka one starke, s katero se je zjutraj razgovarjal.

Potemkin stopi hitro k neznanki in sicer tako blizu, da ji je mogel videti v obraz.

Začudil se je, ko je videl kako je bila lepa.

“Oh, hvala Bogu, da ste naposled prišli!” mu zakliče igralka naproti. — “Moja mati me pošilja.”

“Oprostite mi, gospodična,” reče Potemkin, “če sem se zakasnil morda za kakšno minuto. Mislim pa, da me to strašno vreme oprošča.”

“Ali ste prinesli listino?”

“Sem, Gospod!”

“Jaz pa sem vam prinesel šest tisoč rubljev,” reče Potemkin. “Bodite tako prijazni pa mi dajte papir, da se zamorem prepričati o njegovi pravilnosti!”

Neznanka izvleče iz žepa zložen papir. Potemkin ga ves srečen sprejme. Oh, kako bo Katarina srečna!

“Tukaj je,” reče deklica. “Prepričajte se sami! Mrzlo je, zelo mrzlo!” igralka porine roke v žep svojega plašča.

HUD UDAREC ZA TOLMINSKO MLEKARSTVO

Gorica, junija 1937. — V začetku tega meseca je iz neznanih vzrokov nastal požar na Kuku v tolminskih hribih. Žrtev ognja je postala velika zadružna mlekarina in sirarna s številnimi stajami za živino v neposredni bližini mlekarne. Ogenj je uničil vsa poslopja do tal in znaša škoda okrog 15.000 lir. Zadružniki so s tem požarom zelo prizadeti in to tembolj, ker se je sezona paše komaj pričela.

IZKUŠENA BABICA

Filomena Beneš de Bilek

diplomirana na univerzi v Pragi in v Buenos Airesu. Zdravi vse ženske bolezni. — Sprejema tudi noseče v popolno oskrbo, ordinira od 9 ure zjutraj do 20 ure zvečer

LIMA 1217, I. nadstr.

U. T. 23 Buenos Orden 3389

Buenos Aires

PRVA SLOVESKA KROJAČNICA

LEOPOLD UŠAJ

Ob svoji deseti obletnici vam je porok, da boste vedno in v vsakem oziru najbolje posreženi.

GARMENDIA 4947 — Bs. Aires

ZAKAJ PRODAJALCI ČASOPISOV NE PRODAJAJO JUGOSLOVANSKIH LISTOV

Trst, junija 1937. — Iz različnih podeželskih krajev prihajajo poročila, da ne sme nihče prejemati v razprodajo jugoslovanske časopise. To ni sicer prepovedano naravnost od merodajnih oblasti, pač pa krajevni fašistični funkcionarji pretijo prodajalcem, da bodo izgubili dovoljenje za svojo obrt, če bodo prodajali jugoslovanske časopise. Ista pesem kot pred velikonočno pogodbo med obema državama. Krajevni oblastniki skušajo na vsak način preprečiti, kot so delali prej, da ne bi se med našim ljudstvom širili jugoslovanski časopisi, kljub temu, da je bilo uradno dovoljeno, da smejo jugoslovanski listi svobodno čez mejo v Italijo. Proti temu postopanju krajevnih fašističnih oblasti je bila baje vložena pritožba, toda dvomimo, da bo imela kakšen stvaren in trajen efekt.

VSE SE JE PODRAŽILO

Trst, junija 1937. — “Gazzetta Ufficiale” prinaša indeks cen na drobno in na debelo, katere posnemamo v izvlečku. Cene na debelo so se zvišale — v maju skupno za 1,7% v primeri z aprilom. Indeks cen v maju 1937. je za 15,9% višji kakor v isti dobi 1936. Kokoni so se podražili za 19,1% napram aprilu 1. 1937., mleko za 12%, in volna za 11,1%. Znižale pa so se cene bombažu za 3,5%. Koks se je podražil za 18%, prava svila za 9,9%, steklo za 4,9%. Nekoliko sta se podražila tudi bencin in les. Pocenil se je tudi baker za 3,9%. Cene pa so se zvišale pri milu za 8,4%, pri siru za 6,9%, pri svilenem blagu za 6,5%, in vinu za 4,3%. Cene na drobno so se zvišale v maju skupno za 1,3% v primeri z aprilom. Edino jajca so se pocenila (sezija!) za 6%. Do 6,5% pa so se zvišale cene kruhu, moki, fižolu, krompirju, sirovemu maslu, mesu, masti, salami, slanini, olju, sladkorju, kavi in mleku.

KROJAČNICA

DONATO ALVAREZ 2059

BUENOS AIRES

(pol kvadre od Av. San Martin)

Vam nudi svojo najboljšo postrežbo ter Vam sporoča, da ima v svoji krojačnici na razpolago in ogled veliko izbero raznovrstnih oblik in površnikov.

Volnene obleke od \$ 48.— do \$ 110.—

Volnene suknje od \$ 52.— do \$ 125.—

Hlače “Fantasia” od \$ 8.— do \$ 25.—

Očiščenje obleke in lijanje \$ 2.—

Sprejemam vsakovrstne poprave obnošenih oblek!

Delo prvovrstno — Blago trpežno — CENE ZMERNE

Obiščite me in se boste sami prepričali! — Rojakom se priporočam

Stanislav Maurić

Vsakovrstne bolezni, notranje in zunanje

Venerične bolezni se zdravijo na gotov in modern način. — Ugodno plačevanje. — Prvi pregled brezplačno. GOVORI SE JUGOSLOVANSKI. — Sprejemanje bolnikov od 3 ure do 8 zvečer.

Dr. ANTONIO PEREDA

MEDRANO 151

BUENOS AIRES

jega cilja. Potemkin je hotel prebosti igralko, ko se mu postavi porobu nov nasprotnik, ki mu zakliče:

“Prej, nego storiš tej-le kaj zalega, se moraš premeriti z menoj, Potemkin!”

Potemkin spozna, da so se tudi za njim borili. Rad bi se bil obrnil, da bi videl borilec, pa ni imel časa. Moral se je spretno braniti proti divjim študentovim udarcem.

Potemkin je bil izvrsten sabljač, pa tudi študent ni mnogo zaostajal za njim. Misel, da je Potemkin igralko skoro prebodel, je navdajala študenta z novo močjo in pogumom.

Potemkin se je moral s sebi enako vrednim nasprotnikom boriti. Pa saj se je tudi za njim grozila in krvava borba približevala koncu.

Katarina še ni prispela do križa, ko Hasan opazi, da se nahaja njegov gospodar v nevarnosti. Glasno kriče plane Hasan naprej. Hasan ni vzel s seboj nobenega drugega orožja, razen svojega jatagana, ostrega malajskega bodala.

S tem strašnim orožjem v roki, plane na prvega, ki mu je prišel pred oči. To je bil grbasti sluga Matuška.

“Ubijalec!” zakriči Hasan. “Ubijalec, sedaj ti bom prerazal grlo!” Orjaški zamorec plane na prtljkavega grbavca.

“Toda Matuška, vražji sin, kakor ga je imenoval njegov gospodar Orlov, se skloni in preden ga je mogel Hasan ubiti, se mu vrže pod noge, jih zgrabi in v trenutku je orjaški zamorec ležal na zemlji.

“Tu imaš, kar si iskal, ti črna žival!” zakriči Matuška in udari Hasana z bokserjem po glavi, “tu imaš, pa še to! — Haha, sedaj se ne boš več zganil — kaj še se premikaš? — Sedaj ti bom pa razbil čeljusti.”

Neusmiljeno udari surovi Matuška nezvestnega zamoreca po obrazu.

Matuška vstane in hoče navaliti na Potemkina, ki se je z mečem v roki boril s študentom. Toda baš ko je hotel od zadaj udariti z bokserjem Potemkina po glavi, počí drugi strel in Hatuška se s krikom zgrudi na tla.

Katarina kroglja je zadela svoj cilj in Matuška omahne na zemljo. Toda kmalu se zopet dvigne, poleti do jarka, skoči vanj in izgine. Edino na snegu je pustil za seboj krvavo sled.

Študent je tudi slišal strel. — Misil je, da je črni Hasan najprej ubil “mumijo”; sedaj pa spozna, da imajo še enega nasprotnika.

Čutil je, da se ne bo več mogel braniti pred Potemkinom; zato poizkusi zadnji obupni napad.

Potemkinova roka je bila od velikega napora že polmrtva. Zdajci pa študent ponovno napada, in Potemkin ni mogel več preprečiti udara.

Študentova sablja se mu zarije v levo roko.

“Igralka beživa, — beživa!” zakliče študent svoji ljubici. “Preden si Potemkin opomore, morava biti že daleč od tod!”

“Toda ne brez tega,” reče Claire

SLOVENSKI LIST

List izdajata: SLOV. PROSVETNO DRUŠTVO in KONSORCIJ "NOVEGA LISTA"

Dirección:
Gral. César Díaz 1657
Buenos Aires

TARIFA REDUCIDA
Concesión 1551

ZANIMIVOSTI

KAJŠNA NAJ BO STAROSTNA RAZLIKA MED MOŽEM IN ŽENO

Neki ameriški list, ki šteje dva milijona čitateljev, je svojim bralcem zastavil vprašanje, kakšna naj bo starostna razlika med moškim in žensko, oziroma za koliko naj bo ženska mlajša od moškega.

Na vprašanje pa je bilo vredno odgovoriti, kajti za najboljšo odgovore so razpisali nagrado nič manj nego 20.000 dolarjev. Oglasilo pa se je 500.000 moških in njih odgovori so prava zakladnica za moža željene čitateljice od New Yorka do San Francisca.

Precej veliko je število moških, ki bi si želeli dosti mlajše žene. Neki veleindustriec iz Detroita je na pr. odgovoril: "Prava starostna razlika med moškom in ženo je nekako dvanajst let. Jaz štejem sedaj 45 let, a če bi se še enkrat poročil, bi vzel 25-letno, kajti v takoli mladi ženi bom našel spet svojo mladost." Podobno je spregovoril neki formar iz Arizone: "Mlada žena je pomlad v življenju starejšega s moža." Filmski zvezdnik iz Hollywooda pa meni: "Iluzija mladosti mi pomeni še vedno več nego nevarnost, da bi me dosti mlajša žena varala."

V splošnem je največ takšnih, ki se izrekajo za ne preveč veliko starostno razliko, žena naj bi bila recimo deset do dvanajst let mlajša od moža. Najzanimivejši odgovor je napisal menda neki biolog s kalifornijskega vseučilišča. Ta pravi:

"Ni je konstantne številke za starostno razliko med moškim in žensko. Pravo razmerje je odvisno od konstitucije, značaja temperamenta in pred vsem od dejanske starosti obeh polovic. Pri svojih raziskovanjih o tem predmetu sem izšel iz formule, ki je precej znana. Raziskal sem kakšnih petdesetstisoč primerov iz Zedinjenih držav. Gre za "srečne" zakone z najmanjšim številom ločitev, tako da je videti "sreča" teh zakonov odvisna od vsake kratne starostne dobe obeh zakoncev. Formula, ki sem jo omenil, pa se glasi $M/2 + 7$ je Z . Starostna doba moža (M) se torej deli z 2, dodaš 7 in dobiš pravo starostno dobo žene (Z). Če se hoče na pr. poročiti kakšen 24-letni moški, dobimo po tej formuli, da bi se moral poročiti z 19-letno žensko, če hoče imeti največje možno jamstvo za svojo srečo. Tridesetletni moški bi se moral poročiti z 22-letno žensko. Za štiridesetletnega moža bi bila 13

let mlajša ženska najpripravnejša, za 50letnega že 18let mlajša, za 60letnega pa 23 let mlajša. Seveda pa je tudi tu vsa teorija "siva". Bistveno je to, da sta dva človeka ustvarjena drug za drugega. Potem bo zveza za življenje trajna, tudi če starostna razlika ne bo "prava".

DROBNE VESTI

14 oseb je utonilo v reki Amazonas, ko se je potopila braziljska potniška ladja "José Antunes".

Potniško letalo se je razbilo pri Lembequ v Belgiji; deset potnikov ki se je v njem vozilo, je bilo takoj mrtvih.

Velika eksplozija se je dogodila pri Stragovem, blizu Kragujevca, kjer je zletelo v zrak vojaško skladišče.

Letalo civilne proge "Ali Littoria", ki je vozilo med Rimom in Addis Abebo, se je iz neznanih vzrokov vžgalo, ko se je dvignilo v Wadi Salfa ter je pri tem zgorelo osem oseb: dva pilota, radiotelegrafist, mehanik in štirje potniki.

Katalonci so postavili na noge veliko vojsko, ki šteje baje 400.000 mož in ji poveljuje general Pozas; ta vojska bo krenila sedaj proti vstajem in njena prva naloga bo preprečiti načrte upornikov, ki bi radi Madrid odrezali od Katalonije in Katalonijo samo pa od Francije. Na madridski fronti se položaj ni mnogo spremenil; vladnim četam se je posrečilo zadržati vstaško protiofenzivo, katere namen je bil prebiti vladno fronto in spraviti branitelje Madrida v nevaren položaj.

Veliki italijanski manevri so se pričeli pretekli teden v videmskem okraju, med rekama Piave in Timentom. Vežbam prisostvujejo tudi vojaški izvedenci Nemčije, Avstrije, Madžarske in Švice.

ZA KRATEK ČAS

Junak

"Gospod, res je bilo lepo gledati, kako ste skočili s skale v vodo, da rešite človeka, ki se je potapljaj!"

"Da, da... samo to bi rad vedel, kateri nesramnež me je od zadaj sunil."

Pametna beseda

Besno zavpije sodnik v dvorano: "Prvi, ki bo rekel eno samo besedo še, bo letel ven!"

Tedaj se oglasi obtoženec:

"Živijo! Vendar končno pametna beseda!"

Glasbenik

"O, gospod! Jokali ste, ko je moja hčerka pela madžarsko pesem — ali ste Madžar?"

"Ne — ampak glasbenik."

Pri pouku o živilih

Profesor: "In zdaj mi imenujte, Novakova, tri stvari, ki imajo skrob v sebi."

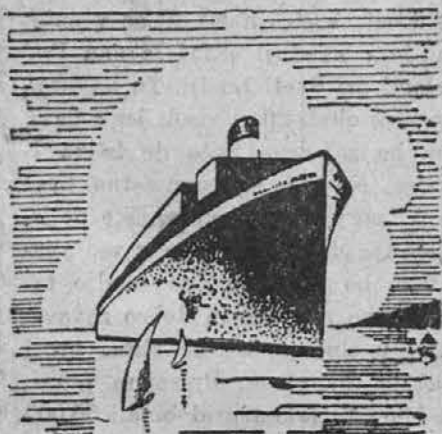
Novakova: "Prosim, dve manšeti in ovrtnik."

Iz prirodoписа

"Kaj veš, Jalen, o slonih?"

"Delajo se iz komarjev!"

Prekomorska pošta

Iz Evrope dospejo:

- 7. High. Princess
- 9. Groix
- 10. Gral. Artigas
- 11. Vigo
- 13. Arlanza, Hard. Grange
- 14. Augustus

V Evropo odplujejo:

- 12. Principea Giovanna
- 14. Groix
- 15. Vigo.

KADAR IŠČETE SLUŽBE
obrnite se na rojakinjo

BERTO CERNIČ

DORREGO 1583, — Bs. Aires
54 — 3588

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO I.

NUDI SVOJIM ČLANOM:

Čitanje časopisov in revij iz domovine in Severne Amerike
Čitanje knjig najboljših domačih in tujih pisateljev.
Priložnost za pevsko ali dramatično izobrazbo.
Znižanje vstopnine na prireditve in prosto domače zabave.
Kulturni cilj: širjenje in izboljšanje glasila in drugih izobraževalnih pripomočkov.

Gospodarski cilj: Ustanovitev lastnega doma, itd.
Brezplačno kroglišče.

V tvojo korist je, da postaneš član tudi ti.

Društveni prostori:

GRAL. CESAR DIAZ 1657 — BUENOS AIRES

in pokaže na "mumijo" njihovega tovariša, ki se je v strašnih bolečinah valjal po snegu. "Vzemi ga na svoja pleča!"

Študent se skloni k njemu in ga dvigne. Ta suhi človek ni bil baš težak, zato študenta ni preveč oviralo to breme.

Zločinci so pobegnili, baš ko je prišla Katarina na prostor, kjer se je vršila obupna borba, ki ni trajala niti dve minuti, a je vendar zahvala človeško življenje.

Zvesti Hasan je bil mrtav. Matuška mu je razbil z bokserjem lobanjo.

Toda Katarina se ni mudila pri njemu, temveč pohiti k Potemkinu, ki je baš poskušal zopet vstati.

"Aleksander!" zakliče jecljaje Katarina. "Aleksander! Moj Bog, kaj so ti storili? — Ti si živ, mar ne? — Oh, reci samo eno besedo!"

Katarina mu pomaga vstati. Kri mu je v potoku tekla preko roka. Njegov obraz je bil blede vendar pa se je zdel carici še lepši, kakor kdaj prej.

"Ranjen sem," odvrne Potemkin, "toda Bogu bodi hvala, ne pretežko! — Ne joči, ljubica! Moj Bog, rešen sem. Ti si me rešila, Katarina! — Hvala ti tisočkrat hvala!"

"Aleksander, ne govori o hvali!" reče carica. "Daj, da ti pregledam rano! — Moj Bog, kako krvaviš! — Slekla ti bom suknjo! Poglej, s tem robcem ti bom obvezala rano! — Podpirala te bom, pa bova šla na da je mogel sleči suknjo. Nato mu zaj v Carskoje selo."

Katarina mu je nežno pomagala,

izpere rano s snegom. Toda rana je bila večja, kakor je mislila. Študent meč mu je prodril baš nad sklepom na nadlakti in je bilo mogoče, da ima ranjeno tudi kost. Potemkin seveda z ranjeno roko ni mogel gibati.

Ko mu je Katarina obvezala rano in mu pomogla obleči suknjo, spregovori:

"Moj ljubi, nasloni se name. Jaz sem dovolj močna, da bi te mogla celo na lastnih rokah ponesti do Carskega sela."

"Velikanstvo," reče Potemkin. "Take dobrote in ljubeznivosti ne morem sprejeti."

"Oh, ko bi vedel, kako sem danes celo popoldne trpela," reče carica.

"Zakaj?" se začudi Potemkin. "Napad se je vendar še-le ravno kar izvršil."

"Ne vprašuj me, ljubi moj," odvrne Katarina. "Vse ti bom povedala. Storila sem ti veliko krivico."

"Meni?" vzklikne Potemkin. "Mar me nisi baš ti rešila iz očitne smrtni nevarnosti?"

Tesno objeta sta stopala po osamljeni cesti.

"Če bi naju sedaj videli ljudje!" vzklikne Potemkin. "Oh, Katarina, dolžan sem ti hvalo! Veliko si zame storila!"

"Delam samo to, kar je dolžnost vsake žene napram možu! Mar ti ne bi storil isto, če bi jaz bila na tvojem mestu?"

"Jaz! — oh Katarina, — kaj pa sem jaz? — Jaz sem tvoj suženj!"

"Ne Aleksander, jaz sem tvoja su-

žnja! — Današnji popoldan sem to jasno čutila! Na ničesar drugega nisem mogla misliti, razen samo na tebe. Trepetala sem namreč od strahu, da te bom izgubila!"

Potemkin se za hip ustavi.

"Mene da bi izgubila?" vzklikne. "Za božje ime, Katarina, kdo ti je rekel to? Kdo me je pred teboj očrnil? Toda, ali si mogoče vedela, da se pripravlja napad?"

"Ničesar nisem vedela," odvrne Katarina. "Vedela pa sem, da imaš ob osmih sestanek pri križu!"

"Ti si vedela!" zakliče začudeno Potemkin. "To vendar ni mogoče! To je bila samo moja tajnost, ki je pa nikomur nisem zaupal. Mar ti znaš čitati v mojem sreču?"

"Srečna bi bila, če bi to znala!" odvrne carica in vzdihne. "Toda vse ti bom priznala dragi Aleksander! Nekdo je čisto slučajno slišal tvoj pogovor z neznano damo v Carskojem selu. Oseba, ki je slišala, mi je rekla, —"

"Jeli vse slišala?" vpraša Potemkin. "Nikakor ne tajim, da sem se razgovarjal z neznano damo!"

"Oseba, ki je prisluškovala, mi je samo rekla, da si pri slovesu zaklical neznani dami tele besede: — Ob osmih zvečer pri križu na cesti, ki pelje v Carskoje selo!"

"To je resnica!" reče Potemkin. "Ali pa ti je dotična oseba tudi povedala, radi česa sem določil sestanek?"

"Tega baš ni mogla slišati," odvrne Katarina.

"Potem ti bom vse povedal, ljubica Katarina!" vzklikne Potemkin.

"Zjutraj me je nagovorila v drevedu neznana starejša dama, ki mi je brez obotavljanja priznala, da poseduje neko listino, ki se tebe tiče in katera bi za tebe pomenila neprecenljivo vrednost."

"O kakli listini vendar govoriš, Potemkin?"

"O onem strašnem poročnem listu, ki se nahaja v Orlovi posesti in ki dokazuje, da si njegova soproga!"

Katarina se zdrzne. Spomin na one čase ji je bil strašno neprijeten.

"Čim mi je neznanka to omenila, sem sklenil, da za vsako ceno kupim to listino. Razpravljaj sem torej z njo in se končno pogodil, da ji plačam 6000 rubljev, čim mi prinese listino ob osmih zvečer na dogovorjeno mesto!"

Katarina vzklikne: "Nisi-li videl, da je to samo prevara? — Tu so te hoteli umoriti!"

"Imaš prav, Katarina. Sedaj vidim, da sem postopal zelo neoprežno," reče Potemkin. "Toda na čega vo povelje so me hoteli umoriti?"

"Na povelje grofa Orlova," vzklikne Katarina.

"Ha, če bi mu mogel to dokazati," zakliče Potemkin. To bi ga moralo spraviti na morišče."

Žalostno pogleda carica svojega ljubimca.

"Razume se, da bom ukazala, da se izvrši preiskava, vendar pa dvomim, da bi mogli črnemu grofu kaj dokazati. Morilec so pobegnili in ni so pustili za seboj nobenih sledi. Tudi če jih ulovimo, bodo molča-

li in ne bodo hoteli izdati Orlova. Oni se bodo zanašali, da jih bo Orlov iz ječe zopet rešil."

"Ta prokleti zločinec bo torej ostal nekaznovan?" — zakliče Potemkin.

"Nekaznovan?" vpraša Katarina, a v njenih očeh se čudno zasveti. "Bodi prepričan, da ga bo kazeno doletela — Strašna kazen."

"Kaj pa si mislila Katarina, ko si zvedela, da se sestaneš z neko damo?" jo vpraša Potemkin.

"Kaj sem mislila?" vpraša Katarina in povesi pogled. "Oh, Potemkin, tega ti ne morem priznati. — Mislila sem, — ah, trpela sem strašno. Sedaj pa vidim, da si mi zvest. Aleksander, brez Tebe ne morem živeti."

Katarina se je dušila v solzah in Potemkin jo je komaj razumel, tako tiho je govorila.

Potemkin se skloni k njej in jo poljubi.

"Ljubosumna si torej bila, Katarina!" reče Potemkin in st nasmehe.

"Ljubosumna? — Ne, Aleksander! To je preveč navadna beseda, da bi izrazili vse ono, kar sem pretrpela. Če bi tebe izgubila, ne bi hotela več živeti!"

"Nikoli me ne boš izgubila, moja srčna ljubica, razen ako me boš sama nagnala!" odvrne Potemkin.

"To se ne bo nikoli zgodilo! Nikoli!" vzklikne Katarina. "Ljubila te bom do svojega zadnjega diha!"

(Nadaljevanje)